

ПОЛИТИКИН

3
динара

БРОЈ
1154

ЗАБАВНИК

8. II 1974. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XXXV

ЕНДРЈУ ПРЕСЛОПСКИ

ИЗ ДАЛАСА (САД)
МОЖЕ ДРЖЕТИ
ЈЕДНОМ РУКОМ
СРЕДИНУ КОНОПЦА ДА
ЈЕДАН ЊЕГОВ
КРАЈ ОКРЕКЕ У
ЈЕДНОМ, А
ДРУГИ У ДРУГОМ
ПРАВЦУ.

ПОЗОРИШТЕ

У КЛЕРМОН-ФЕРАНУ
(ФРАНЦУСКА)
БИЛО ЈЕ 1816. ЗАТВОРЕНО
КАО „ПРЕВИШЕ СТАРО-
МОДНО“ И ПРЕТВОРЕНО У
ТРГОВИНУ
ДА БИ ПОСЛЕ
74 ГОДИНЕ
ПОНОВО БИЛО
ОТВОРЕНО
КАО
ПОЗОРИШТЕ.

ЧАРЛЗ ЛУИС КОК

(1820-1901) ПРЕДСЕДНИК
КОЛЕџА ХОЛИНС (САД)
СЛУЖБОВАО ЈЕ НА ТОМ
ПОЛОЖАЈУ
54 ГОДИНЕ
БЕЗ ИКАКВЕ
ПЛАТЕ.

ЖЕНЕ

ИЗ ФИЛИПИНСКОГ ПЛЕМЕ-
НА ГВИНАН УПОТРЕБА-
ВАЈУ ИСТУ ВРСТУ
ПЛЕТЕНИХ
ПРЕДМЕТА
КАО РУЧНЕ
ТОРБИЦЕ И КАО
ШЕШИРЕ.

РАТНИЦИ

ИЗ ИНДИЈСКОГ ПЛЕМЕНА
БХУЈАЈА
ПРИЗНАВАЛИ СУ НЕКАД
СВОЈ ПОРАЗ ПРЕД НЕПРИ-
ЈАТЕЉЕМ И СПРЕМ-
НОСТ НА ПРЕДАЈУ
ДИЖУКИ
ВИСОКО
ЈЕДНУ
ТИКВУ.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● недавно је Минералoшки му-
зеј у Хамбургу набавио највећи
горски кристал икад виђен у Ев-
ропи. Минерал је увезен из Бра-
зила и према процени стручњака
стар је око 600 милиона година.
Обим овог кристала је 1,45 мет-
ра, висина 1,20 м, а тежина 320

килограма. Камен је млечнобеле
боје, одликује се нарочитом чи-
стоћом, обликован је на оба вр-
ха и веома мало оштећен. Ово је
један од мањих примерака кри-
стала јер у његовој постојбини

Бразилу има горских кристала ви-
соких и шест метара, тешких и
до 40 тона. Ови кристали углав-
ном остају као природни споме-
ници. Највећи кварцни кристал
пронађен је у западној Европи, и
Швајцарској 1719. године и био
је тежак 350 килограма.

● у мочварним шумама и низија-
ма Борнеа живи велика животи-
ња смешна изгледа. То је врста
мајмуна позната под именом но-

соња. Младунци и женке имају
прһаст нос сличан носевима код
прһастих мајмуна, док мужјак
имао огромну цевасту „сурлу“ ко-
ја виси преко уста до испод бра-
де и може бити дугачка и преко
седам сантиметара. Није позната
улога ове сурле. Гласови које
испуштају мужјаци-носоње има-
ју назалан призивок.

● уз дозволу за лов шумске управе
у Пенсилванији однедавно дају
и пакетиће са зрневљем
сребрне јеле. Ловац треба само

с времена на време да баца на
земљу по које зрно и ципелом
га утисне у земљу.

● први пиринач донео је у Евро-
пу Александар Велики са својих
ратних похода по Азији. Грци и
Римљани справљали су од пи-
ринча густ, пихтијаст напитака ко-
ји је употребљаван као лек.

● нирибершка јаја — то је назив
за прве џепне часовнике које је
1510. године почео да израђује

од гвожђа, у облику јајета, нири-
бершки часовничар Петар Хен-
лајн.

● у пустињама Мексика расте
дрво, слично палми, чији је сок
тамноцрвене боје и подсећа на
крв.

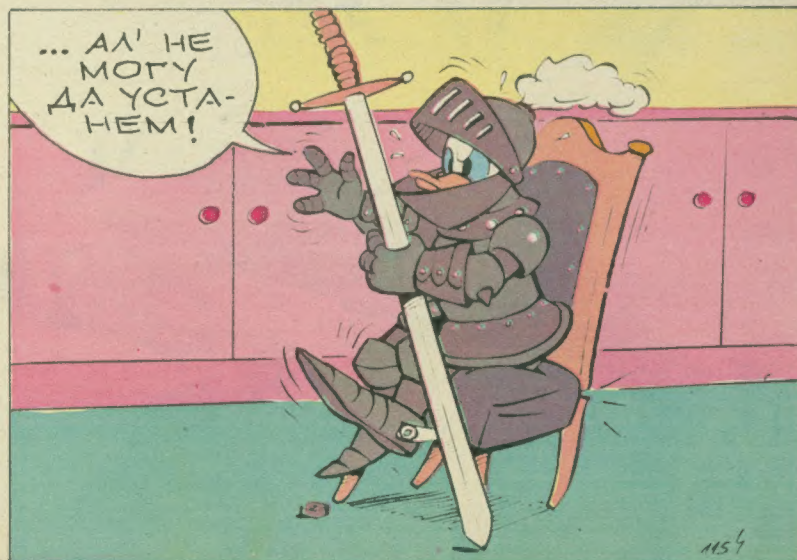
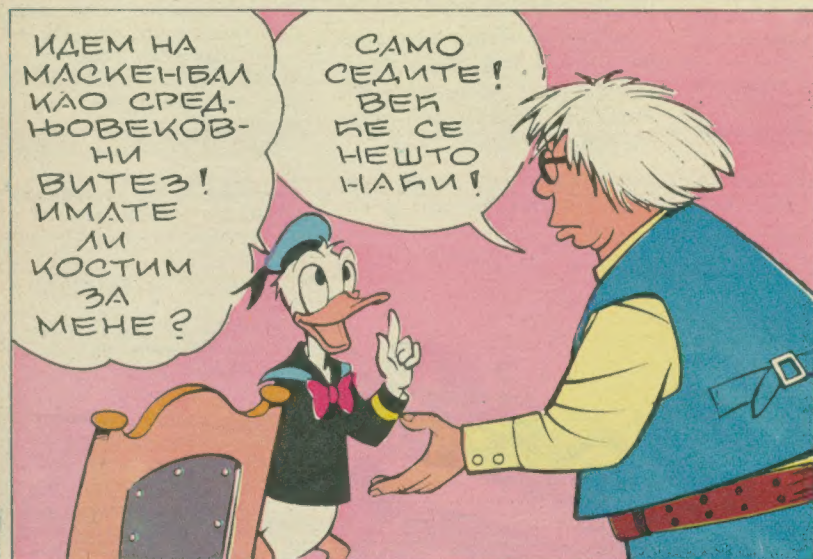
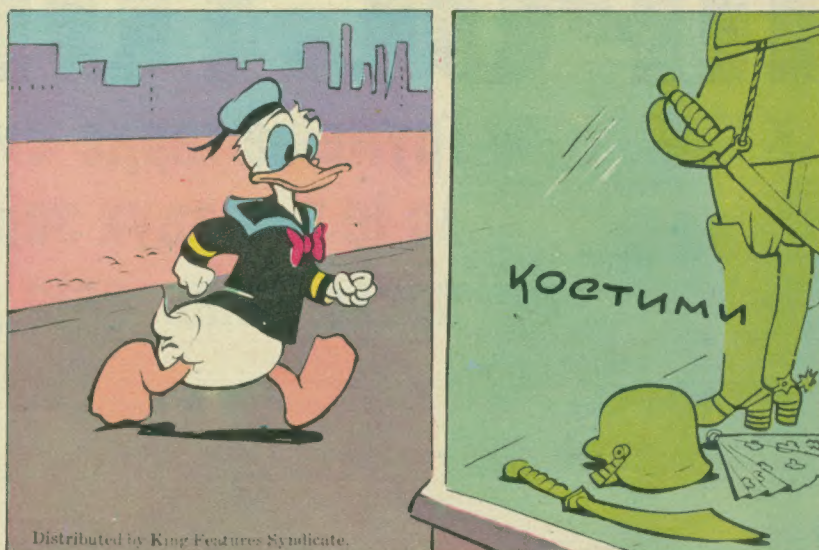
● постојбина јоргована су најни-
же падине Хималаја. Одатле је
јерогван пренесен прво у Пер-
сију, а касније и у Европу.

● израз „време тече“ вероватно
је настао у доба када се време
мерило пешчаним часовником
код кога је песак из једне поло-
вине стакленог суда отицао у
другу.

WALT
Disney

ПАЈА ПАТАК

ДВАПУТ ПРЕКО БРИСАНОГ ПРОСТОРА

Војислав
Манојловић

могли Воји, поново припуцали трошећи остатке своје муниције.

ШТА ДА УЗМЕ?

Меци су се забијали у снег поред Воје али је он пузио не обраћајући пажњу на њих. Кад се приближио мотоциклу на два метра усправио се и једним скоком нашао поред њега. Био је заклоњен преврнутом машином. Предахнуо је, а онда је, не откривајући се, пружио руку према приколици. Напицао је две кутије с метцима. А тада му је рука застала. Па ту је и пушкомитраљез! Шта да узме? Све неће моћи да понесе.

С неколико удараца дланом избацио је пушкомитраљез из лежишта. Оружје је још било вруће.

„Ипак ћу понети митраљез“ — одлучио је.

Узео га је и у погнутом ставу потрчао према својима. Фијук зрна приморао га је да легне. Почео је да пуца. А онда му се учинило да тако пузећи никада неће стићи до својих. Скочио је и поново потрчао.

У зграду је улетео као вихор. Дисао је убрзано, из уста му је избијала пара.

— Ево... митраљез... рекао је једва изговарајући речи.

Другови су га гледали с дивљењем али и са преко-ром.

— Па добро, Војо, шта ће нам тај пушкомитраљез?

— Ставио си главу у торбу због те гвожђурије. Шта нам то вреди кад немамо муницију!

Воја је погледао у другове.

— Сад ћу ја да донесем и муницију — одвратио је као да говори о најобичнијој ствари.

Борци су га запањено гледали.

— Јеси ли луд?
— Куда ћеш сада опет?
— Изгубићеш главу!

Воја као да их није чуо. Био је поново напољу, на снегу. Сада је с више поуздања пузио према напуштеном мотоциклу. Немци су поново отворили паљбу.

Одједном зачуо је злокобни звиждук мине која се приближавала. Видећи да му метцима не могу ништа, Немци су почели да га тучу минобацањима. Грумење тврде, смрзнуте земље заједно са комадићима распреле мине полетели су у ваздух недалеко од њега.

У међувремену Воја се поново докопао мотоцикла. Само је једном дубоко уздахнуо ваздух, а онда је зграбио кутију са муницијом и кренуо назад. Опет је загрмео немачки минобацач.

Када су борци у опкољеној кући отворили кутију избројали су 1200 метака.

★★★

Војислав Манојловић је погинуо 14. новембра 1944. године код Крушевца. За на родног хероја проглашен је 15. јануара 1945.

С. П.

Грумење тврде смрзнуте земље полетело је у ваздух заједно с парчићима распреле мине која је ударила близу Воје

Куда ћеш? — викнуо је један од бораца. Не одговоривши ни речи младић замотан у бео чаршав искочио је кроз прозор на снег. Пао је и почео да се котрља низ стрмину.

Партизани су запањено гледали за њим.

Стигавши, котрљајући се, до подножја стрмине почео је да пузи према путу.

— Он је луд! — љутито је рекао борац који је стајао крај прозора.

— Погинуће.

гинуо у окршају с партизанима, а војник из приколице успео је да побегне. На предњем делу приколице налазио се причвршћен митраљез а у њој сандучићи с муницијом.

Почетком децембра 1943. године Немци су напали Пријепље где су се налазиле Прва шумадијска и Друга пролетерска бригада. Борбе су се водиле за сваку уличицу, за сваку кућу. У једној од опкољених кућа, налазио се и Војислав Манојловић са својим друговима из Прве шумадијске. Пре

но што је као осамнаестог дишњак отишао у партизанима био је сеоски слуга на једном имању у близини Аранђеловца.

Опкољени партизани су одолевали нападима надмоћнијег и боље наоружаног непријатеља. Али, муниције је било све мање. Ускоро више неће имати чиме да се бране. А тада се Воја одлучио на готово немогућ подухват: да из преврнутог немачког мотоцикла донесе муницију.

Немци који су тукли кућу зачас су стали. Прекину

ли су паљбу изненађени сме лошћу партизана.

Ни партизани нису пуцали да не би погодили свог друга. Сви су нетремице гледали у Воју који се, пузећи по снегу, приближавао путу где је лежао мотоцикл.

Кад су се Немци прибрали Воја је већ био близу циља. Отворили су ватру на њега. Меци су праштали свуда унаоколо.

Партизани су, да би при-вукли пажњу на себе и по-

АВИОНОМ

Снежна олуја је била све ја
ча. Поред пилота су проми
цале црне стране литица а
онда се зачуло парање...

КРОЗ КЛИСУРУ

Дежурни службеник аерослужбе спасавања у Вршцу мирно је довршавао свој доручак. Још једанпут је бацио поглед кроз прозор пре него што је згужвао искоришћену салвету и ставио у корпу за отпатке у углу.

— Миран дан данас — рече задовољно сам себи трљајући браду, а онда се прихвати посла да среди ствари на столу.

Изненада се огласи резак звук телефона.

ПОЗИВ ЗА ПОМОЋ

Службеник подиже слушалицу. Веза је била нејасна. До њега је допирало само далеко и мукло „хало“, измешано са пуккетањем. Окренуо је нулу. Сада су се речи саговорника много боље разумеле. Говорио је доста узбуђено:

— Јављамо се из Пирота...! Овде болница! Један радник је пао са градилишта. Ако га не пребацимо хитно у Београд неће преживети...! Да ли ме разумете? Потребан нам је ваш авион. Одмах...!

— Друзе, зима је... За овако време Пирот је далеко — одговорио је дежурни службеник покушавајући да десном руком дохвати текст метеоролошког извештаја за тај зимски дан 1961. године. За тре нутак је одложио слушалицу и узео извештај. Брзо је прелетео очима преко њега а онда опет прихватио слушалицу.

— Друзе, да ли ме чујете? Немогуће је! Хидрометеоролошки за вод најављује мећаву! Летети под тим условима значи погинути...! Па није у реду да једну смрт заменимо за две... Уосталом, сачекајте, видећу...

Одлажући по други пут слушалицу, дежурни службеник брзо оде до другог телефона.

— Ујка Васо — ослови човека кога је позвао. — Хоћеш ли да летим у Пирот? Спрема се мећава Крећеш одмах! У реду, авион је већ спреман.

Болница је одмах обавештена да авион полази за 10 минута. Толико је времена требало искусном пилоту.

Мило је стигао у Пирот са оштеговима звали ујка Васо, да се припреми и да ускочи у припремљену „роду“ која је чекала на писти.

НЕВОЉЕ ПОЧИЊУ

До Крајева је летео без тешкоћа. Тада је понестало горива па је Милоје слетео на локални аеродром да напуни резервоар. Није знао какво га време и искушења очекују, па да бар с горивом нема проблема.

Невоље су почеле када је напустио крајевачки аеродром. Густе, црне облаци обавили су летелицу са свих страна. Сваког часа је очекивао да се на њега нешто сручи. Ро

да је подрхтавала али је наставља да лет.

Пилоту се чинило као да тумара по мрачном подземљу. Борио се са најгорим слутњама. Знао је за старо правило да се по невремену не лети без горива. Зато је свратио и у Ниш да још једанпут напуни резервоар.

Показало се да је био у праву. Зло је дошло одмах по узлетању: у ваздуху су га дочекале крупне пахуљице снега. У почетку му нису сметале. Летео је и по горем времену. Али када су пахуљице почеле да се претварају у „снежну кишу“ која га је засипала као лавина, претварајући авион у летећег Снежка Белића, знао је да је улетео у мећаву! Ништа није видео.

У оваквим случајевима живот не вреди много. Када се авионом иде насумце то може да значи само — смрт!

Страх му се увлачио у кости. Шта сада? Одједном, синула му је спасоносна идеја: сетио се да река Нишава као црна линија може да му буде водиља до Пирота!

Спустио је авион само неколико метара изнад површине воде! Другог избора није било. Ако удари у неки телефонски стуб биће то, ипак, смрт „на земљи“.

Време му се отегло. Мећава се претворила у праву снежну олују. Више се није могло летети. Остало му је једино да се спусти на неку од оближњих њива.

Сетио се повређеног радника. Од устати или наставити?

— Па, Милоје, кад си догурао догде, настави још ових неколико километара! — покушавао је да објасни себи своју луду храброст која му је сада била потребна више него икада јер га је чекала још само једна, али најтежа деоница пута — лет кроз Сивачку клисуру!

КАО ХИЉАДУ ЗВОНА

Стрије, суре литице кањона, у снежној олуји која је беснела, личиле су на тунел када је авион опрезно ушао у њега. Брујање авиона одзвњало је као хиљаду звона, проламајући тишину природе. Предњи део пилотске кабине био је потпуно завејан снегом. Сваког часа Милоје је изиривао кроз прозор са стране да би видео пут.

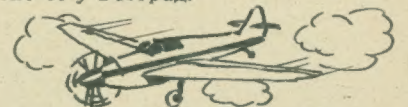
Метална птица с муком се пробијала. Црне литице су промицале по ред њега скоро на дохват руке. Сетио се да је кањон много шири при дну. Спустио је авион опет скоро до површине Нишаве.

„Још само мало, Милоје“ — храбрио је самог себе. — „Издрижи још мало“ Истуривши главу кроз прозор угледао је широку белину. Значи крај клисуре! Срце поче брже да му куца. Али када је већ изгледало да се срећно провукао, крило авиона је нешто запарало! Чуло се гребање!

Рода се лако занесе и поче да подрхтава. Љуљала се час на једну час на другу страну. Као заустављење на неком невидљивом цинковском руком, трже се још једанпут а онда јурну напоље из клисуре.

Милоје је стигао у Пирот са оштешеним крилом. Запрепашћеним али радосним лекарима уморно је рекао:

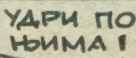
— Утоварите болесника. Враћамо се одмах! Само да попијем чај...! Истим путем и на исти начин враћу се у Београд.

Ујка Васо је данас пензионер. Живи у Вршцу. Никада није сазнао да ли је радник кога је пренео остао у животу. За тридесет година летења није имао удес у ваздуху али је у саобраћајној несрећи на земљи био тешко повређен и једва је извукао живу главу.

Н. ЛЕКИЋ

А.СРЕДАНОВИЧ

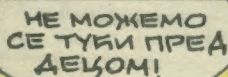

НАПРЕД,
КО ЈЕ
МУШКО!

НАПРЕД
КО ЈЕ
ЖЕНСКО!

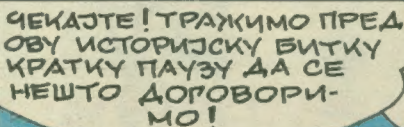
YEEE!
TATE И МАМЕ СЕ
ТУКУ!
YEEI

КО СЕ
ЖЕНА БОЖИ
ГОРИ ЈЕ ОД
ЊИХ!

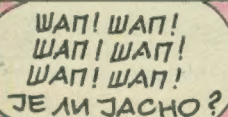

БИЛО БИ
НЕВАСПИТ-
НО!

УКЛОНИТЕ
ДЕЧУРЛИ-
ЖУ!

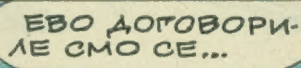

У РЕДУ! ДАЈЕМО ВАМ ПАУЗУ
ДА СЕ НЕ КАЖЕ ЈЕДНОГ ДАНА
У ДАЛЕКОЈ БУДУЋНОСТИ ДА
МИ МУШКАРЦИ НИЈЕМО БИЛИ
ФЕР КАД СМО ВАС ПОБЕДИЛИ!

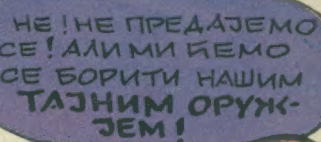

ШАП
ШАП
ОХО!

ШАП!
ЕХЕ!

АХА, БАЦИЛЕ СТЕ
ОРУЖЈЕ! ЗНАЧИ...
ПРЕДАЈЕТЕ
СЕ!

**БАТИНЕ
КОЈЕ
СЕ
ПАМТЕ**

Нисам још био ни у школу пошао а већ сам по пропланима Радан-планине чувао стадо од равнo стотину оваца.

— Данас чувај овце по Овсишту — рекао ми је отац једног дана. — Магла је, може бити вукова у шуми.

Велика ливада коју смо звали Овсиште налазила се одмах иза наше куће и мени није било ништа мрскије него да чувам по њој. Док су се други чобани играли у Лакетића долу, или негде другде у шуми, ја сам по читав дан био сам са овцама. Оцу се нисам успротивио, али чим сам изашао напоље одлучио сам да га не послушам.

УЗАЛУД САМ ДОЗИВАО

Да укућани не примете моју намеру за почетак сам истерао овце где ми је речено а онда се дохватио шуме па право у Лакетића до. Надао сам се да ћу се тамо састати са осталим чобанима.

Овце су мирно ишле кроз шуму, у тишини су одјекивале клепетуше са њихових вратова. Кад су прешле мали поток испред Лакетића дола, покушао сам да дозовем неког од мојих другова. Узалуд сам звао, нити је кога било на видiku, нити се ко одазивао. Питао сам се где ли су могли отићи кад се одједном моје овце узнемирише. Блејале су и трчале као сумануте, сад напред — сад назад, збијајући се у гомилу. Ја пожурих да видим шта им је и имао сам шта и видети — вук дограбио једну овцу а она у смртном страху блеји из свег гласа и отима се беспомоћно из његових чељусти.

Прво се уплаших вука, а онда ме спопаде страх шта ће ми бити са овцом. Кући се не смем вратити без ње.

Почео сам да запомажем а вук се с овцом спусти у дубоку јаругу и стаде да је кида. Остале овце побегоше према потоку. Тако су јуриле да је све туњало.

Дотрчао сам до јаруге у којој је моја овца још блејала под вучим чељустима, али се вратих уплашен. Имао сам храбрости још само толико да дограбим један камен и бацим га у оном правцу. Сигурно сам га погодио. Вук је бесно зарежао, оставио овцу и истрчао на другу страну јаруге тако да раздаљина између нас није била већа од три метра. Вук ме је гледао неколико тренутака право у очи а ја сам мислио да је овца

НЕ ИДИ У ШУМУ!

још жива па се нисам мицао одатле.

Као да ме је разумео вук се одједном окрете и несташе у шуми. Стрчао сам у јаругу и нашао овцу како мирно лежи, из врата јој је још текла крв.

МРТВА ЈЕ, АЛИ ЦЕЛА!

Дуго сам беспомоћно зурio у мртву овцу док ми се по глави мотало стотину мисли. Једно ми је било јасно: кад отац сазна да нема једне овце, нећу се добро провести. Зато сам сад размишљао да згулим са овце коју са богатим руном па да је понесем кући и ублажим штету. Али нисам имао ножа а нисам ни знао како се то ради. Тада ми је синило друго решење: да довучем мртву овцу до Овсишта па да кажем оцу да ми се тамо десила незгода са вуком. Ухватио сам је за руно и повукао, али сам убрзо одустао и од ове намере јер је овца била веома тешка.

Схвативши да немам из-

Сигурно сам појео вука каменом јер је бесно зарежао и, остваривши моју Шару, истрчао на другу страну јаруге. Гледао ме је право у очи и ја сам само чекао кад ће скочити.

бора, сакупио сам овце и потерао их према Овсишту. Бојао сам се и комшинице Ђане, она је видела да сам прошао у Лакетића до па ће рећи мојима.

— Одакле ти, делијо? — зачух глас мог оца чим сам из шуме закорачио у ливаду. — Где си био до сад са тим овцама?!

— У Лакетића долу — одговорих дрхтавим гласом.

— Шта си радио тамо кад сам ти лепо рекао да данас чуваш по Овсишту? — упита отац.

— Па, нисам могао да будем сам — промуцах.

— А знаш ли да тамо има вукова — настављао је отац мирно.

Желео сам да се овај

мучни дијалог што пре заврши и да се што пре догоди оно што ме чека. Зато пожурих да признам оцу све.

— Заклао ми је Шару — рекох.

— Ко? Шта кажеш?! — дрекну отац. — Зар за тебе не важе моја наређења?

— Није ју појео — наставих ја готово кроз плач. — Остала је у јаруги.

Сетих се тада вука и овце у његовим чељустима па ме подиђе нека језа. Затим погледах у разјареног оца који ми се приближавао.

— А је ли жива? — питао је.

— Мртва — прошанутах. Али цела!

Надао сам се да ће оно

„цела“ умирити оца, али сам се преварио. Отац се загледа унаоколо као да нешто тражи па најзад приђе једном лесковаку, одломи га, окресе границе и позва ме прстом да дођем.

— Е, децко, сад ћемо видети ко је старији и ко кога треба да слуша!

ЈЕСИ ЛИ ПОЛУДЕО, ЧОВЕЧЕ?!

Тада ме шчепа једном руком за врат а другом поче да шиба по туру. Нисам имао панталона већ неке танке ланене гаће па ми се чинило да сваки ударац пада по голом телу. Разгорићени отац је ударао и ударао не обзирући се на мој плач и запомагање. И ко зна докле би тако да не наиђе наш сусед Машо.

— Јеси ли полудео, човече?! — притрчао је Машо и зграбио оца. — Зар да убијеш дете?

— Да убијем псето кад не слуша! — викао је отац. — Појео му вук овцу а могао је и њега појести!

Отац је бацио онај преостали део прута и, огдурнувши ме од себе, почео да прича Машу шта се догодило. Уто однекуд дотрча мајка па кад виде кроз подеране гаће моје тело које је личило на географску карту, стаде кукати и проклињати оца.

Мене је одвела кући и стављала ми облоге од црног лука док нисам заспао.

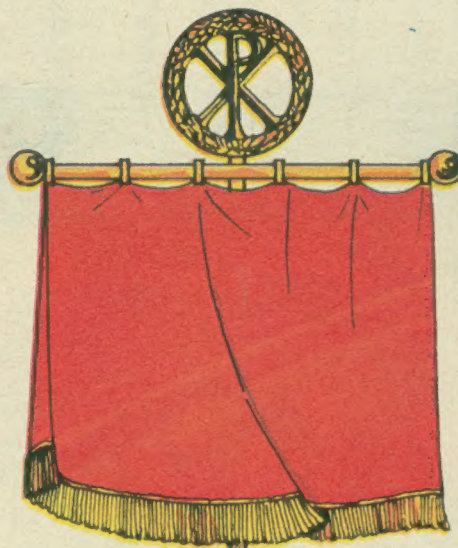
**Милић Драговић, Урошевац
Вука Караџића 16
Хонорар: 250 дин.**

ИСТОРИЈСКЕ 3

РИМ

Данашње заставе развиле су се из ознака које су настале у старом Риму. У то време на челу легија обично је ношен дугачак штап са фигуром орла на врху као симболом Јупитера. Временом су се јавиле нове врсте ознака па је присуство војсковође означавао стављањем црвене тканине на врх штапа. Римљани су је назвали вексилум од чега је касније за науку о заставама настао назив вексикологија. Од Римљана су и Гали преузели штап са фигуром на врху али су орла заменили дивљом свињом. За време владавине Константина Великог орао је замењен монограмима Хи-Ро, што се сматрало почетним словима Христовог имена. Оваква „застава“ називала се лабарум.

Alpbach 73.

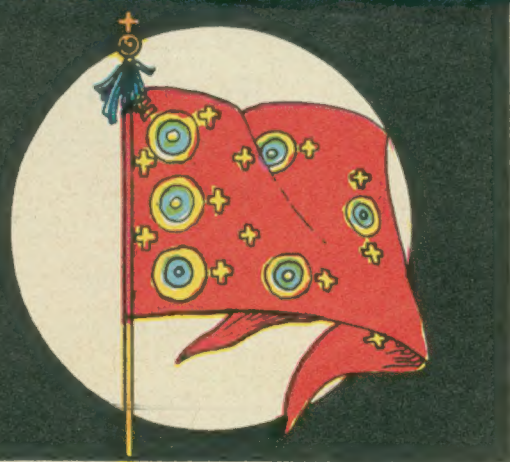

Германи су као ратни стег све до 18. века задржали фигуру змаја. Њихови плаћеници успели су да овај знак уведу и у византијску војску где је заставник називан змајоносцем.

Најпознатија заастава викинга — гавранова заастава, подсећа на птице од којих је бог Один добио мудрост. По легенди је над овом заставом летео прави гавран ако је било суђено да поход успе.

СВЕТО РИМСКО ЦАРСТВО НЕМАЧКЕ НАЦИЈЕ

Папа Леон III крунисао је 800. године Карла Великог у Риму. Тим је постављен темељ Светом римском царству које ће се угасити тек после 1000 година. На слици: царска заастава Карла Великог.

Осим царске, римски цар је имао и породичну зааставу. Ова (на слици) припадала је Ричарду од Корнвола који је владао од 1257—1272. године.

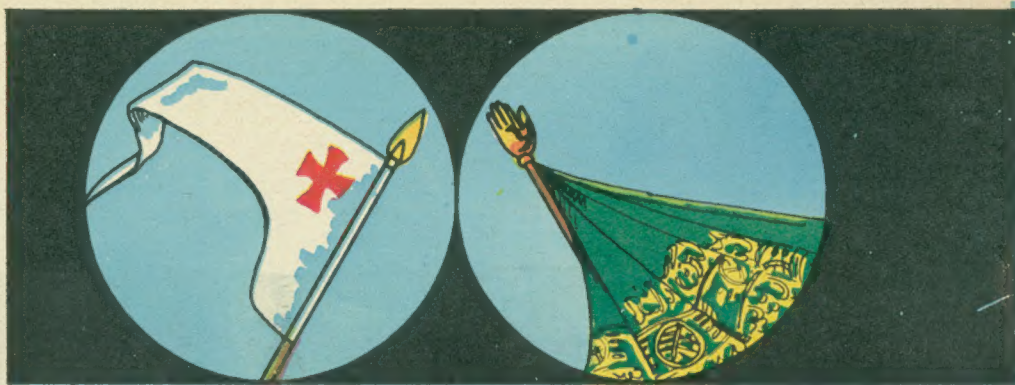

Швајцарски гроф Рудолф први је поставио темеље моћи породице Хабсбург. Истовремено он је и први цар из те познате породице. На слици: његова заастава.

Достојанство немачког краља је било изборно, а изабрани је аутоматски постајао римски цар. Сам избор вршило је седам изборних кнезова — електора од којих је сваки имао своју зааставу: војвода саксонски (a), војвода палатината рајнског (b), маркгроф бранденбуршки (c), чешки краљ (d), маршал царства (e), надбискуп Келна (f), надбискуп Трира (g), и надбискуп Мајнца (h).

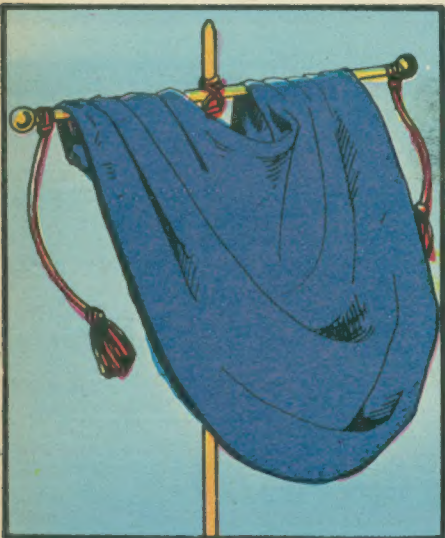
Стари Јупитеров симбол орао постао је и грб римског царства. Налази се и на царској застави из времена династије Хоенштауфен. Касније је цар Сигисмунд уместо једноглавог увео двоглавог орла.

КРСТАШКИ РАТОВИ

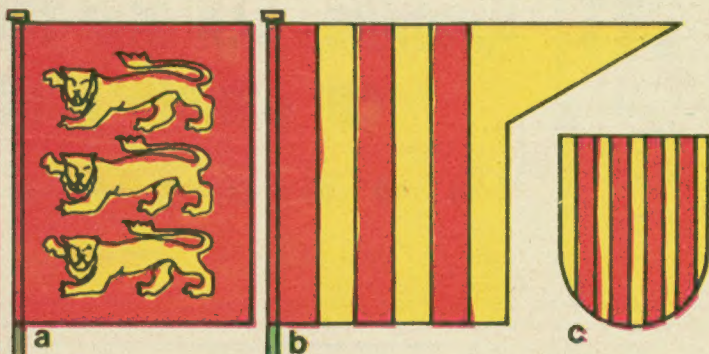
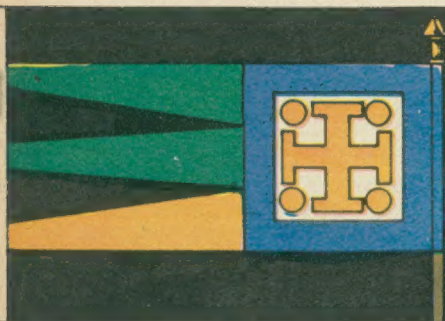
Заставе крсташа показују велику разноликост јер је и састав њихове војске био разнолик. Углавном, то су заставе са сликом грба владара и феудалаца око којих се окупљају њихови војници.

Када су крсташи кренули у свој први поход грбови у Европи били су у зачетку. Једини знак који су крсташи носили на заставама и оружју био је крст. Потреба лаког разликовања јединица довела је и до развоја хералдике. И док су крсташи носили своје крстате барјаке њихови противници борили су се под зеленом светом Пророковом заставом.

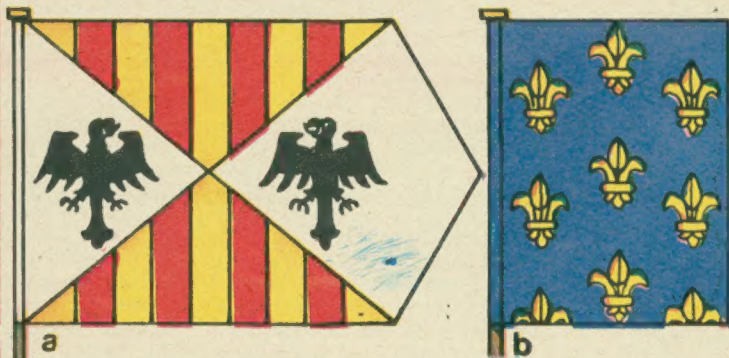

У првим вековима хришћанства свеци су веома поштовани па су Французи за своју заставу узели огртач св. Мартина, епископа из Тура који је, по легенди, свој огртач поделио с просјаком.

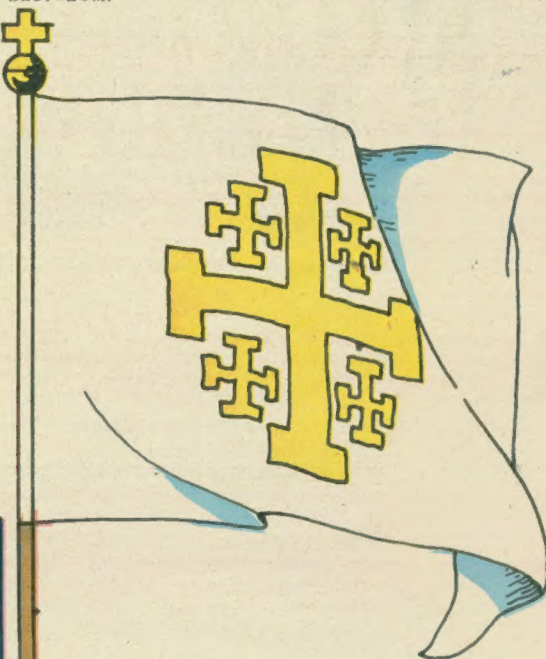
Моћ римског папе у II. веку била је велика. Он је додељивао краљевске титуле, и слао заставе краљевима пред поход. Ову (на слици) добио је Виљем Освајач 1066.

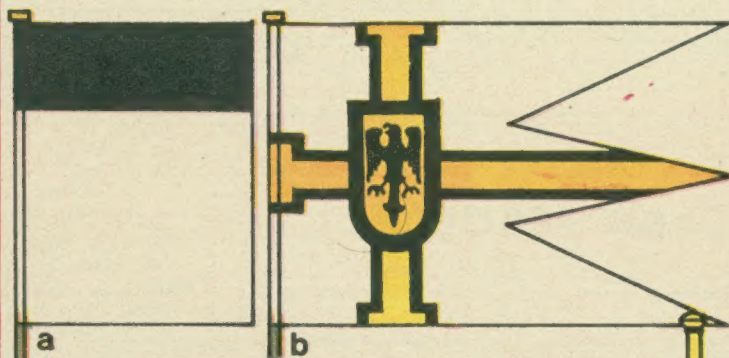
Енглеска застава Ричарда Лављег Срца (а) и застава краљевине Арагон (b) показује зависност крсташких застава од грба владара (c).

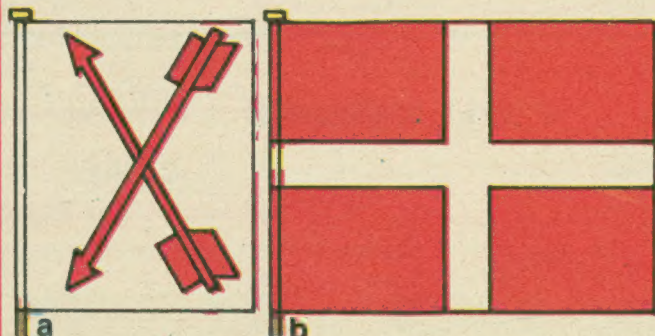
Застава Сицилије има боје Арагона и Хоенштауфена (а) а застава Француске (b) чувене златне кринове краља Кловиса којих касније има свега три.

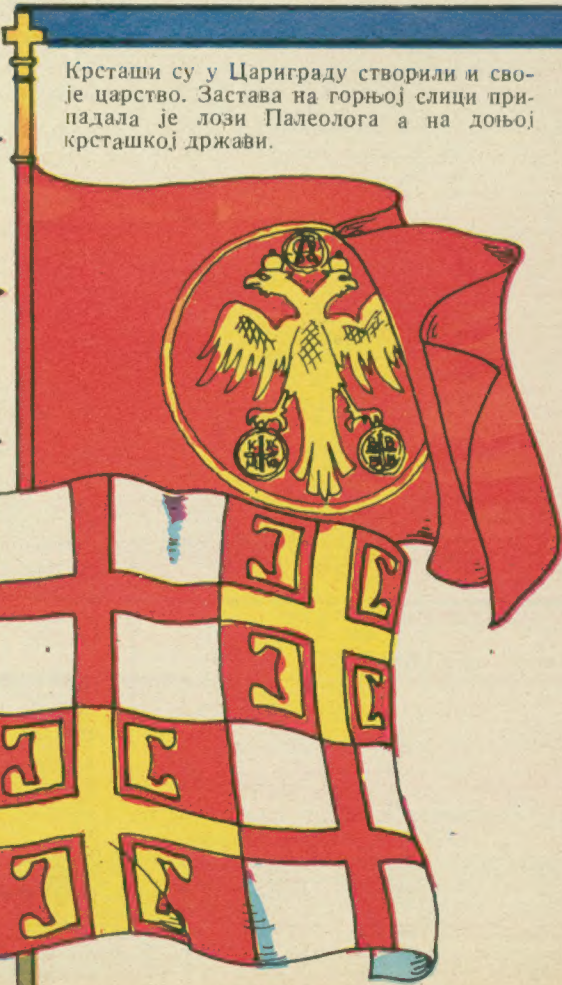
Када су 1099. године крсташи освојили Јерусалим начинили су заставу која је ван свих прописа хералдике била бела и златна. Подсећала је на библијски опис „Јерусалима од сребра и злата“.

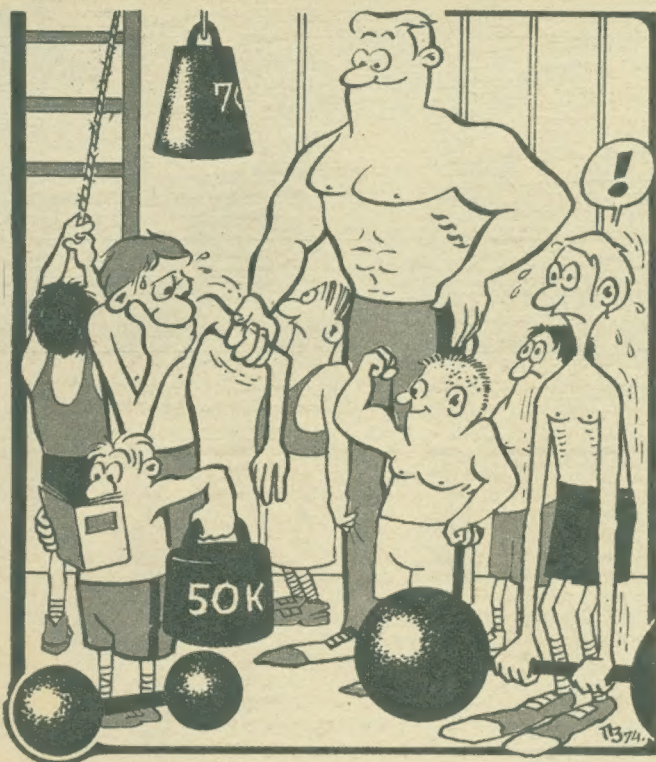

Застава темплара (а) симболизује снагу и чистоту, док ће застава Тевтонског реда (b) касније сејати ужас од Јерусалима до Финске.

Застава вестфалских кнезова који су се у Литванији борили за тевтонски ред (а) и застава Витезова Малте (b) која је промењена у црну.

КАКО ПОСТАТИ

Свако може ојачати и повећати своје мишиће, али пре тога мора добро да се озноји и нажуљи руке!

Основну грађу нашег тела, истина, чине кости али му зато мишићи дају облик. Мишићно ткиво распоређено је по читавом човечијем телу у спојастим влакнима која су смештена између коже и скелета. Основни им је задатак да нам омогућују покретање појединих делова тела у чему им помажу и зглобови, али имају и друге важне функције без којих се живот не би могао ни замислити. Довољно је рећи да је и главни наш орган срце, мишић.

Кад се споља посматра мишић, он изгледа доста једноставно, а у ствари његова је грађа тако сложена да се над њом добро помучи сваки студент медицине.

У нашем телу има укупно 656 мишића и сви се они према грађи и дужности коју обављају деле на глатке и попречно-пругасте.

Попречно пругасти мишићи везани су за скелет и уз помоћ зглобова они покрећу кости. Обично је један крај мишића везан за непокретну а други за покретну кост. Неки мишићи нису директно спојени с костима већ за тетиву, а она за кост. Да би се један мишић покренуо на рад потребан је само надражај из мозга који живац преноси до њега. Али, тако је само код попречно-пругастих мишића.

НИКАД НЕ СПАВАЈУ!

Глатки се скупљају и опуштају независно од наше воље и налазе се углавном у унутрашњим органима и крвним судовима. Ако сте помислили да су они због тога мањи радници од попречно-пругастих, преварили сте

се. Кад би тако било желудац, црева, јетра и други унутрашњи органи не би уопште функционисали. Њих на рад подстиче такозвани вегетативни живчани систем. Живахност и брзина нису им баш јача страна али им је зато снага много већа јер како би иначе срце пумпало крв у све делове тела или желудац ситно храну попут млинског камена!

Сви глатки мишићи раде и кад спавамо као и онда кад нам је из било ког разлога свест ослабљена или потпуно одсутна.

ФИСКУЛТУРА БЕЗ ПОКРЕТА

Скелетни мишићи чине 40 одсто наше тежине, а код добро истренираних атлета они прелазе и преко половине.

Веома је важно да ак-

тивно употребљавамо и за пошљавамо своје мишиће јер их тако јачамо и развијамо. Зато сваког дана треба тренирати све мишиће и зглобове тела. То важи и за дечаке и за девојчице а и одрасле који дуго седе на послу. Пливање, веслање, тенис, а и сваки други спорт добар је ако се њиме бавите бар једном седмично.

Последњих година стручњаци су за ове који немају времена или могућности да се баве неким спортом измислили, на изглед, веома чудне вежбе. Дали су им компликовано име изометријски тренинг. Шта то у ствари значи? Ево правог примера. Приђите зиду на удаљености од двадесетак сантиметара, одуприте се длановима о њега и покушајте да га померите. То напрезање траје неколико секунди а онда долази до потпуног опуштања. Или, ако сте у дворишту, обујмите какво осредње стабло и покушајте да га ишчупате. Наравно, не можете

успети али сте извели веома корисну вежбу јер сте у напору ангажовали цело тело. Уопште, основни принцип оваког тренинга веома је једноставан: увек се активирају две групе мишића које делују једна „против“ друге, као да се боре иако се при томе не долази ни до каквог покрета, бар не видљивог.

Најједноставнији је пример узајамно потискивање прстију. Прсти десне и леве руке се поставе једни наспрам других. Десном руком покушавамо да потиснемо леву која настоји уз највеће напрезање, да се супротстави овом притиску. Тако смо без иједног покрета максимално напрегли све мишиће руке, од прстију до рамена.

Ево још неколико сличних вежби: укрстите прсте, дланове прислоните на чело и покушајте свом снагом да главу рукама потиснете уназад. Закачите шаке прстима и покушајте да их одвојите! Седи на столицу, ухватите се обема рукама одоздо за седиште и покушајте да горњи део тела повучете наниже. Мишићи леђа при том настоје да труп задрже у усправном положају. Ову вежбу ваља тако енергично извести да се добро презнојите. После окончања свих ових вежби осетићете у целом телу пријатну топлину и опуштеноћ.

Ако радите изометријске вежбе, нећете изгубити много времена, а сигурно је да ћете стећи кондицију!

ВЕЖБЕ С ТЕГОВИМА

За дечаке који желе да буду складно развијени, имају што јаче и веће мишиће одличне су вежбе с

теговима. За почетак треба узети мање, оне од пет килограма. Могу се набавити у свим већим местима Југославије, у продавницама „Словенијаспорт“ по цени од 70,00 динара. Поузећем се, на жалост, не могу купити због тежине. Почните сваког дана са шест вежби, дижући их од пода до висине рамена, а временом повећавајте овај број и смањујте или сасвим укините паузе између њих.

Међутим, и ако немате праве тегове којима се служе атлете, искористите исто тако успешно обичну дрвену столицу или кофе напуњене земљом. Ако редовно вежбате, већ после не-шест недеља утврдићете да сте ојачали а и огледало ће вам то ускоро показати.

За оне који баш озбиљно желе да тренирају своје мишиће, без обзира намеравају ли да се такмиче или не, постоји добра књига „Атлетска гимнастика“ Милана Чабрића, познатог стручњака који је од оснивања Међународне федерације за атлетску гимнастику председник њене најстручније, Техничке комисије.

Свако може постати атлета, тврди Чабрић. Атлете се не рађају и нема разлога да сваки дечак то не постигне. Треба само редовно да вежба (у књизи се налазе детаљна упутства с илустрацијама), да се правилно одмара и храни — то су три златна правила за успех. Наравно не треба се заваравати: да би се за вама окретали на плажи треба се добро презнојити и нажуљати дланове!

Књигу „Атлетска гимнастика“ можете наручити дописницом поузећем на ову адресу: „Спортска књига“, Београд 11000 Београд, Македонска 19. Платићете поштару 30,00 динара кад вам је донесе.

А. Г.

БУВА РЕКОРДЕР

Мишићи човеку дају не само снагу за рад већ и брзину, покретљивост. Управо захваљујући њима рекордери на атлетским такмичењима скачу увис преко два метра! Да, природа је дала човеку заиста снажне мишиће. Ипак, шта је то према једној обичној буви која у једном скоку прелази раздаљину три стотине пута већу од дужине сопственог тела! Да би је стигао у овом рекорду, човек би, сразмерно својој висини, требало да прескочи око 500 метара. Чак ни наш далеки рођак горила не може ни близу да јој приђе иако он без залета прескочи реку широку 20 метара!

И АТЛЕТА

Задња страна

ПОВРШИНСКИ
МИШИЋИ

Прелазна страна

ИДУЋИ ПУТ:
СРЦЕ И
КРВНИ
СУДОВИ

ЗАВЕРА НА МАСК

У великој престоној дворани шведски краљ Густав III Ва за незантересовано је слушао разне молнице који су, један по један, приступали трону. У току је уобичајена аудијенција која је краљу бескрајно досадна као, уосталом, и сви државнички послови јер Његово величанство ужива само у забавама, пијанкама, лову и у друштву лепих дама.

Усред аудијенције краљу је пришао један од доглавника и пружио му листу званица за сјајан маскенбал који ускоро треба да се одржи на двору. Густав III журно је очима прелетио списак и на његовом узаном, голобрадом лицу ти нуо је осмех. Маскенбалу ће присуствовати и лепотица Амелија, жена његовог најбољег пријатеља и најоданијег доглавника Анкарштрема!

ДОСАДАН РАЗГОВОР

Анкарштрем и не сања да између његове лепе жене и краља постоји снажна симпатија која сваког тренутка може да се претвори у праву љубавну везу. Он, иначе, има очи за све друго, веома је домишљат и спретан и дословце бди над безбедношћу свог лакоумног краља који му је драг и кога, сматра Анакарштрем, људи не разумеју.

Само што је Густав III шапатом казао доглавнику да је задовољан листом званица, пришао му је главом Анкарштрем и замолио га да се за тренутак повуку у суседну одају пошто има да му саопшти нешто што не трпи одлагање. Чим су се нашли насамо, Анкарштрем је узбуђено почео:

— Ваше величанство, поверљиви људи су ме обавестили да се против ваше узвишене личности кује нова, и опасна завера!

— Драги мој, због тога нишан морао да прекидаш аудијенцију, није први пут да ми раде о глави. Али, ничега се не бојим док је уз мене верни Анкарштрем!

Анкарштрем је поцрвенео од задовољства, али није одмах пустио краља да оде.

— Вође нове завере су грофови Хорн и Рибинг. Величанство!

— Они су старе бунције, нећемо ништа предузимати и не треба им показати да их се бојимо! — приметио је Густав III.

12 Анкарштрем је видео да краљу овај разговор поста-

— Поинућеће ускоро, а убиће вас њрви човек коме бугеће њружили руку! — њрорекла је шведском краљу Густаву III чувена ѡаѡара ѡсѡођа Арверсон.

је досадан. Његово величанство никада није могло дуго да се концентрише на једну ствар. Више је водело чак и заморну аудијенцију, тамо су се гњава-тори бар смењивали, него ово. Зато га је пустио да се врати у дворану веома одлучан да осујети заверу.

ХОРН И РИБИНГ СУ БУДАЛЕ!

У престоној дворани Густава III сачекао је министар правде и уз дубок поклон га замолио да потпише неке указе и пресуде, између осталог и решење о протеривању из земље чувене врачаре госпође Арверсон.

По данашњим појмовима веома је необично да се један владар бави тако ситним стварима као што су врачаре, но 1792. године схватања су била другачија, а ни врачаре нису баш биле за потцењивање јер се

њиховим „пророчанствима“ придавао велики значај и то не само у простом народу већ и у такозваном образованом високом друштву.

Госпођа Арверсон, осим тога, није била од оних обичних врачара које свој „дар“ крчме на ситно и чије се изјаве брзо заборављају. Веровало се да има необичан дар видovitости, многе ствари је изгледа заиста и погодила и народ се уплашио њених способности. Зуцкало се чак да је потписала уговор са ђаволом лично и да је вештица у женском облику.

Наравно да је прича допрла и до двора и да се не мали број дама и госпде спонтано користио „саветима“ татаре Арверсон. Све то претило је да постане крајње непријатно и морао је да се умеша министар правде. Краљ Густав III већ је замочио гушчије перо у златан дивит да потпише решење о прогонству кад се, изненада, предомислио.

— А како би било да лично проверимо дар ове же-

не? — упитао је Анкарштрем који је за њим ушао у дворану.

— На који начин, Ваше величанство?

— Да се лепо преобучемо ти, ја, министар правде, министар војске, дворани Хедин и Јакобсен, лаж Оскар и неколико лакеја и као обични грађани одемо код врачаре и видимо шта ће да нам прорекне!

Краљев предлог одушељено је прихваћен, само је Анкарштрем био нешто узнемирен:

— Ваше величанство, нисам за то да и ви пођете са нама. Хорн и Рибинг могли би сазнати за ову маскарadu и искористити је да спроводе у дело свој одвратни издајнички план.

— Хвала ти на бризи, али претерујеш. Ја идем код врачаре, то је решена ствар, а Хорн и Рибинг су обичне будале!

Госпођа Арверсон, мада навикла на посете, прилично се зачудила када је на вратима своје куће угледала толико друштво. Краљ,

преобучен у морнаричкој наредника, тутнуо јој је у руку неколико сребрњака и рекао:

— Само ти заврши са муштеријом која је дошла пре нас, имамо ми довољно времена!

ДАМА ПОД ВЕЛОМ

Врачарин клијент био је неки стри морнар по имену Кристијан и госпођа Арверсон прорекла му је да ће се ускоро обогатити и добити унапређење у служби. Кристијан је и поверовао и није, но Густав III, који је пророчанство чуо, одлучио је да се оно свакако испуни.

Док је стари морнар плаћао врачари, он му је кришом тутнуо у џеп фишек златника. Затим је, за тили час, на комаду папира написао и потписао декрет којим се морнар унапређује у чин поручника и то

Стрепећи за мужевљев живот Амелија је подигла вео с лица.

КЕНБАЛУ

ставно у његов други цел. Само је Анкарштрем приметно шта је краљ извео и задовољно се насмешлио толикој племенитости.

Чим је морнар изишао и весело друштво се спремило на лакрдију с гатаром, у кућу је ушла једна дама са густим велом, преко лица. Господа су је, као прави центлмени, пустили преко реда. Само је краљево заљубљено срце у отменој дами препознало лепу Амелију. Њен рођени муж није на њу обратио никакву пажњу.

УЖАСНО ПРОРОЧАНСТВО

Амелија је дошла код врача чаре сва очајна у нади да ће јој ова помоћи да из срца ишчупа грешну љубав према краљу. Наравно, она јој није рекла ни ко је ни како се зове човек кога воли, али је госпођа Арверсон одлично разумела њен проблем. Зато јој је посаветовала да у поноћ изиђе на губилиште и пронађе корен неке травке који мора лично да ишчупа и поједе. Чим то учини, проћи ће је грешне мисли и биће излечена!

Краљ Густав добро је на чуљно уши и чуо готово цео Амелијин разговор са

врачаром. Он се није чудно њеној узнемирености, али је решио да јој осујети намеру. Амелија је отишла утешена не препознавши маскиране посетиоце и на краља је најзад дошао ред да му госпођа Арверсон гата.

Но, врачара се ужаснуто тргала чим је Густав III сео на столицу преко пута ње. Тек на његово наваљивање пристала је да му каже шта „види“ у будућности.

— Погинућете веома ускоро, а убиће вас први човек коме будете пружили руку! — рекла му је.

Краљ се за час збунио, но у то су и остали ушли у одају. Густав III пружио је руку свом верном Анкарштрему који му је помогао да устане. Тада је врачара сазнала да је управо про рекла судбину шведском краљу који је на лицу места потписао указ о њеном прогонству. Она је ипак смогла храбрости да му каже:

— Ви ме, Ваше величанство, протерујете као обичну варалицу, ипак не заборавите моје речи!

Но, краљ и не хаје. Сада се и лично уверио да су то све обична трабуњања, како би се могло догодити да му о глави ради његов љубимац који по читав дан размишља само о томе како да га заштити од других!

КРАЉ У СОСУ

Амелија је још исте вечери послушала врачарин савет и у поноћ храбро изишла изван града, на губилиште, да потражи чудотворну травку. Није се мало изненадила када је испод вешала угледала узрок своје патње, свог драгог краља, који је и иначе уживао у необичним пустиловинама, па би и мањим поводом шврљао ноћу по забаченим местима.

Густав III пребацио је Амелији што се бори против њихове љубави и није јој дозволио да тражи корен који убија љубав. И док њих двоје тепају једно другом слатке речи, на сцену избезумљено ступа нико други до верни Анкарштрем.

Он се није зачудио што је затекао краља са некаквом дамом под густим тамним велом јер су краљеве љубавне авантуре биле позната ствар, само га је замолио да се чува саопштивши му да су завереници некако сазнали да ће његово величанство изићи у ноћну шетњу, па су му спремили заседу у оближњој четинарској шуми кроз коју мора да прође када се буде враћао у двор.

тили убеђени да је он краљ.

Одмах их је разуверио, на њихово огромно разочарење, но они нису тако лако одустали од свог пле на оштро захтевајући да он де ко је особа одевена у женске хаљине и заклоњена непрозирним велом. Сумњали су да се то краљ прерушио не би ли им лакше умакао.

Анкарштрем није дозво-

Ништа не слутећи Густав је разговарао с једном прерушеном дамом.

Сада је и самом краљу постало јасно да нешто мора хитно да се предузме. Анкарштрему му је дао свој огртач и показао пут којим треба да се врати док ће он проћи шумицом и задржати заверенике. Да краљ поведе са собом и даму уопште није долазило у обзир јер су завереници знали да он има састанак са неком женом, па су га лако могли препознати.

Густав III нашао се у лепом сосу, али избора није било. Могао је само да замоли Анкарштрема да даму отпрати до градских врата не распитујући се ко је она. Верни доглавник му је дао реч да ће тако и бити, да ништа не брине за даму којој неће недостајати длака с главе и да чува себе за добро шведског народа и свих који га воле.

АНКАРШТРЕМ ГЛЕДА У ПРАЗНО

Краљ је без икаквих смењних стигао у двор, Анкарштрем је, међутим, доживео и те какву авантуру. После свега неколико минута хода налетео је на заверенике који су га ухва-

лили да се узнемирава поверена му дама покушавајући да је мачем одбрани, али постигао је супротан ефекат — завереници су сад били сасвим убеђени да је под велом Густав III. Тада је сама Амелија, стрепећи за мужевљев живот, скинула вео и показала се.

Анкарштрем је био пренеражен. У свом огромном разочарењу није знао шта више да жали: неверство жене или прљаву превару најбољег пријатеља. И док је он тако стајао и гледао у празно, шумарак је одјекивао од смеха завереника који су схватили шта се одиграло те ноћи. Анкарштрем је пожелио да пропадне у земљу, а кад већ то није могло, позвао је све заверенике својој кући.

За неколико минута понижења у боровој шуми Анкарштрем је одлучио да се освети краљу за тешку уреду и приђе његовим непријатељима. Жену није казнио сматрајући да је ње на кривица безначајна и да је довољно да је презре. Осим тога, са њом ће већ некако пречистити рачуне чим среди ствар са краљем.

После драматичне ноћи под вешалима и краљ као да је схватио да му је Анкарштремово пријатељство сувише драгоцено да би га ставио на коцку због

Амелије. Одлучио је да га пошаље у Енглеску за амбасадора како би време избрисало из његовог срца успомену на лепу пријатељску жену. Одмах је затражио перо и хартију написао указ и задовољно легао у постељу.

СВИ СУ МАСКИРАНИ

Дошао је и дан толико очекиваног маскенбала, једне од најсјајнијих свечаности на двору. Све је блистало у раскоши, раздрагане даме и господа весело су играли уз звуке музике, хаскали, јели пробрзане послатице, пили најскупља пића. Али, дошли су и завереници. Њихово присуство нико није могао да спречи јер су све званице, па и они, биле маскиране од главе до пете. Више нема Анкарштремовог будног ока да се брине о краљу.

Анкарштрем је сада глава завере јер он једини може да сазна како је краљ маскиран. Краљев паж Оскар му је поверио тајну и нимало не сумњајући у његове намере јер сви знају да је он најбољи краљев пријатељ.

И док је краљ, не слутећи ништа, разговарао са једном дамом, у ствари прерушеном Амелијом која се са њим опраштала пред пут у Енглеску, пришао му је маскирани Анкарштрем и у леђа зарио дугачак оштар бодеж. Краљ је издахнуо у наручју лажа Оскара опростивши Анкарштрему и уверивши га да је Амелија невинна.

Ову причу о смрти шведског краља Густава III Вазе који је владао од 1771. до 1792. године протурили су у ствари француски емигранти у Шведској, противници Француске буржоаске револуције, да би некако сакрили прави узрок краљеве смрти и оптужили као обичног убицу Анкарштрема који је био присталица револуције.

Владавина овог краља, иначе крвног противника револуције у Француској, није била срећна. Несталан у одлукама и заислима Густав III понашао се тирански и шведско племство се са њим обрачунало на поменутом маскенбалу.

Ову тему искористили су велики оперски композитори Ђузепе Верди и Данијел Обер. Вердијев „Бал под маскама“, инспирисан овом причом само премештеном у Бостон из политичких разлога, и данас се изводи на свим оперским сценама света.

ХОТАР СТРАШНИ

С едамнаестогодишњој Војки грунуле су сесе када је, одмах после старта у трци на сто метара, осетила оштар бол у ноzi, занела се у страну, затегнурала и — села поред стазе којом је одмицало осталих пет тркачица. Бол је на-терао да једноставно легне на земљу.

Тог августовског дана 1960. године у Владицином Хану на југу Србије све је било у знаку славља. Омладинско насеље „Паја Маргариновић“ проглашено је за најбоље на читавој траси Ауто-пута „Братство - јединство“ која је вијугала од Ниша, преко Ческовца и Врања према Македонији где се радила деоница од Бевђелије до Удова, малог места на прчкој граници.

За бригадирку Војку трка је била завршена, а као за пакост сви су зането посматрали такмичење и нико јој није прилазио у помоћ. Покушала је да устане и — поново села јавкнувши од бола. Баш у том пренутку зачула је изнад главе речи:

— Дозволите да вам помогнемо, ми смо Жица Геометар из београдске бригаде „Кузман Јосифовски-Питу...“

Шаливог тона одмах је нестало чим је Жица Геометар, поред суза у очима девојке, видео и искривљен, отекао попут осредње јабуке ножни зглоб. Узео је девојку у наручје и амбуланту докторке Анђелке добила је новог пацијента.

САМО У ФИЛМОВИМА

Жица са надимком Геометар био је студент прве године геолошког факултета и бригадир насеља „Јосип Дебелак“ из места Цеп на траси Ауто-пута. Био је весела и шаливица, љубимац читаве бригаде и насеља. Војку из суседног бригадирског насеља први пут је видео за време трке која се по њу тако малерозно завршила.

Док се над насељем у Владицином Хану спуштао мрак, Жица Геометар стајао је под прозорима амбуланте. Касније се „вадио“:

— Љубав на први поглед постоји само у филмовима. Часна реч, хтео сам само да видим да ли је боли нога. Било ми је жао црнооке девојке којој су ногу ставили у гипс...

Докторка Анђелка кратко му је саопштила:

— У амбуланти мора да влада мир. Нога ће бити у гипсу десетак дана, а после ћемо видети. Младићу, пут под ноге, далеко је Цеп!

Те ноћи још дуго су одјекивали звуци музике над Владициним Ханом. Завршавао се бригадирски фестивал песме, игре и спорта назван „Зонски фестивалски дани“.

Седам дана касније на вратима амбуланте стајао је посетилац:

— Спасилац је дошао да посети поврећену! — најавио је.

— ДРАГИ ТАТА,
МОРАМ НЕШТО
ДА ТИ ПРИЗНАМ
— НАПИСАЛА ЈЕ
ОЦУ МЛАДА
БРИГАДИРКА.
— АКЦИЈА СЕ
ЗАВРШАВА
И ЈА КУЋИ НЕЋУ
ДОЋИ САМА!

вио је самог себе и одмах пришао Војкином кревету. — Нисам донео цвеће, као што је ред, уместо тога један бригадирски поздрав болеснику: З-Д-Р-А-В-О!

Собом се заорио смех.

ЗНАМ ДА ГЛЕДАМ У ДЛАН!

— А сада једна вештина Жице Геометра! Лекарка зна шта је са поврећеним зглобом, а ја знам да гледам у длан.

И узевши десну руку црнооке девојке издекламовао је:

— Војка из ваљевске бригаде „Жица Јовановић Шпањак“, будућа учитељица, сада ученица треће године У-

читељске школе у Шапцу, родом из Горње Буковице, једина кћи оца Милорада, воли да чита, нема младића, бар овде на ауто-путу га нема, за остало изван ауто-пута длан не зна...

Девојка га је гледала великим очима пуним изненађења, а за тим прошаптала:

— Ко ти је све то испричао?! Иначе, ово с дланом није ти баш лоше...

— А зато што сам све погодио тражим надовнаду — молим ногу, то јест да погледам гипс! — затражио је Жица најозбиљније.

Војка се није честито ни снашла, а момак је по белој површини гипса на брзину нешто најврљао хемијском оловком и готово испрчао из амбуланте.

ЗАУВЕК СА ТОБОМ

Те ноћи Војка није ока склопила. На гипсу је пла-

ним словима хемијске оловке писало: „Мислим на тебе!“

Сутрадан, приликом прегледа, докторка Анђелка је питала:

— Како нога? Мораћеш још неколико дана да држиш гипс, а после ћемо видети.

— Видећемо... — поновила је Војка.

Будућа учитељица имала је још три посете и Жица Геометар јој је том приликом вероватно казао још много лепих речи, сличних онима које је написао на рапавој површини гипса. Дан пре њеног изласка из амбуланте замолио је тихо, да нико не чује:

— Реци докторки да, ако може, сачува неке делове гипса, написао бих још нешто. Знаш, човек често живи и од успомена.

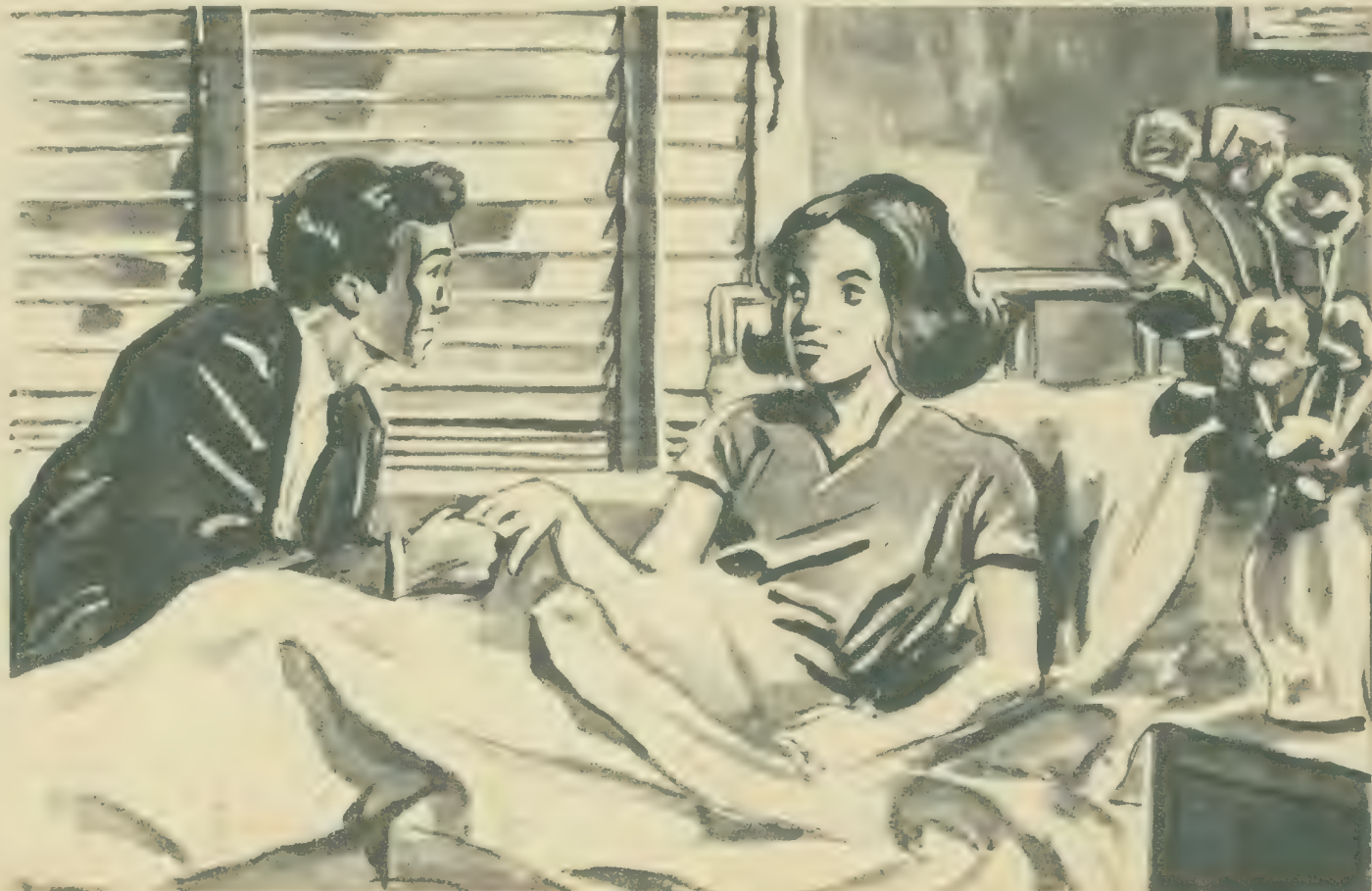
И као ђак који жели да подвали професору сагао се и кришом написао нешто што је остало њихова најдража успомена: „Желим

да заувек будем с тобом!“

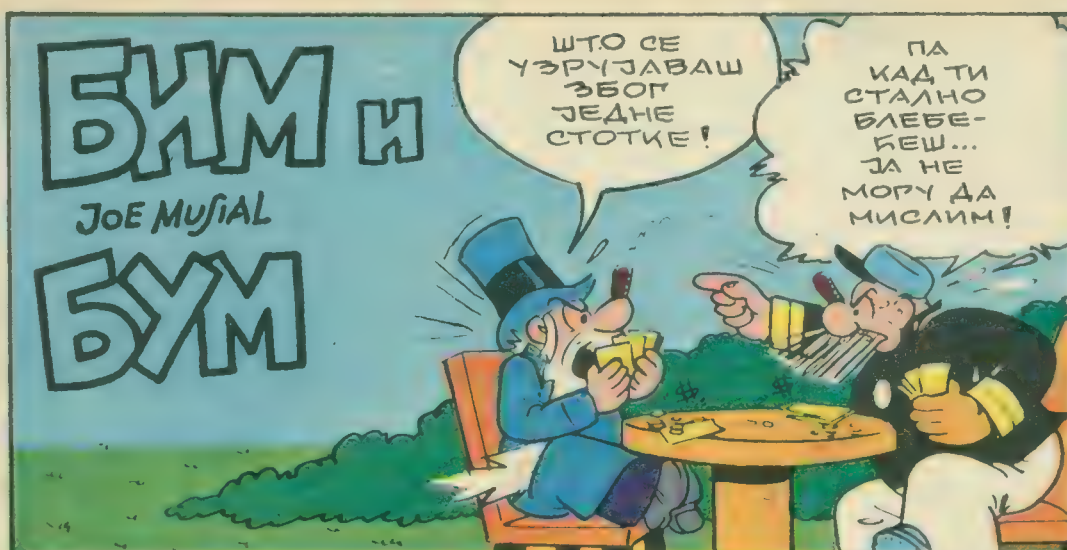
Бригадирски дани брзо су прошли. Пред полазак кући Војка је оцу написала писмо: „Драги тата, морам нешто да ти признам. Акција се завршава кроз који дан и ја у Буковицу нећу доћи сама. Волела бих и ти да га упознаш, да се о свему заједно договоримо. Да знаш, он ме је већ запросио и то онако како још нико на свету није урадио!“

Како се ова прича завршила није нам познато. Због тога и нисмо навели презимена главних личности. Редакција, у име својих читалаца, позива Војку и Жицу Геометра да се јаве и напишу шта раде и како данас живе. И да ли су сачували оно парче гипса.

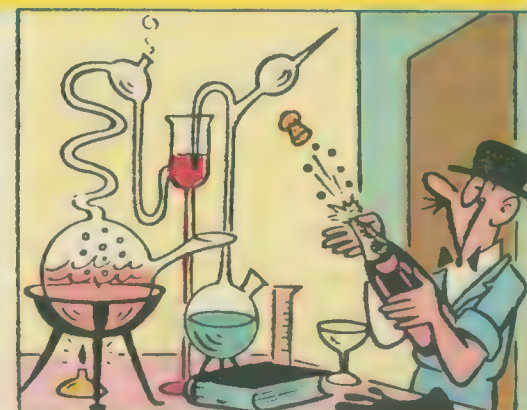
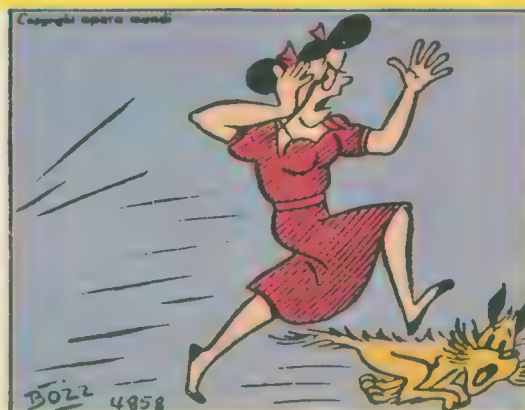
С. П.

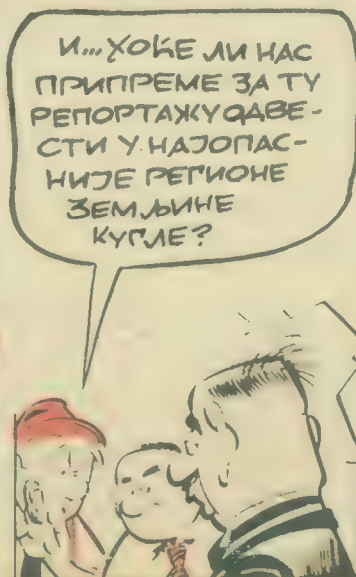
Девојка га је гледала великим очима пуним изненађења а затим прошаптала: „Ко ти је све то испричао?“ 15

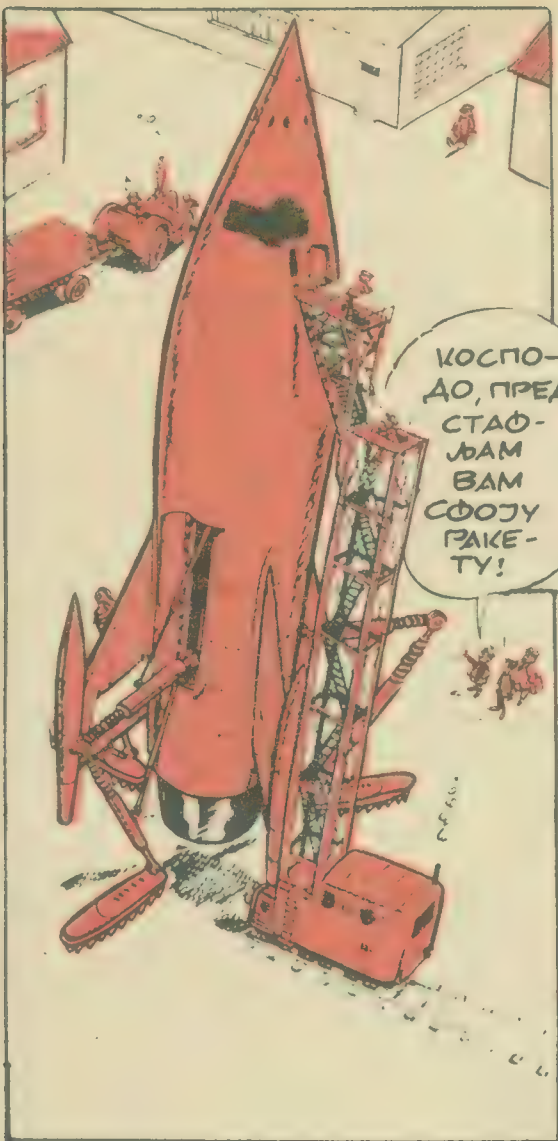
ГАВРА

РЕПОРТАЖА С МАРСА

КОСПО-
ДО, ПРЕД-
СТАВ-
ЉАМ
ВАМ
СФОРУ
РАКЕ-
ТУ!

ЈА САМ ПРИСУС-
ТВОВАО ТОЛИ-
КИМ ЛАНСИРА-
ЊИМА, ДА МИ
ЈЕ ОВО ПРО-
СТО СМЕ-
ШНО!

ШТА!
ПОСЛЕ-
ДЊИ МО-
ДЕЛ!
АУТОМАТ-
СКО МЕНА-
ЊЕ БРЗИ-
НЕ!

СРЕЋАН
ПУТ, ПРИЈАТЕ-
ЉИ! У СУТРАШ-
ЊЕМ БРОЈУ
ОБЈАВИЋЕМО
СЛИКЕ С ВАШЕГ
ОДЛАСКА!

ОТКУДА
ЛИ ИЗВУ-
ЧЕ ЧЕВ-
КЕ?

АЛИ...
АЛИ...

ПОШУРИМО!
ПОШУРИМО!

ЈА НЕ
ИДЕМ! МЕ-
НЕ СУ КИД-
НАПОВА-
ЛИ!

ЗАР СТЕ
ФИ ФЕКА КУКА-
ФИЦА ОД
ПАЗА?

БРИГА
МЕНЕ ЗА
ВАШЕ
ПСЕ!

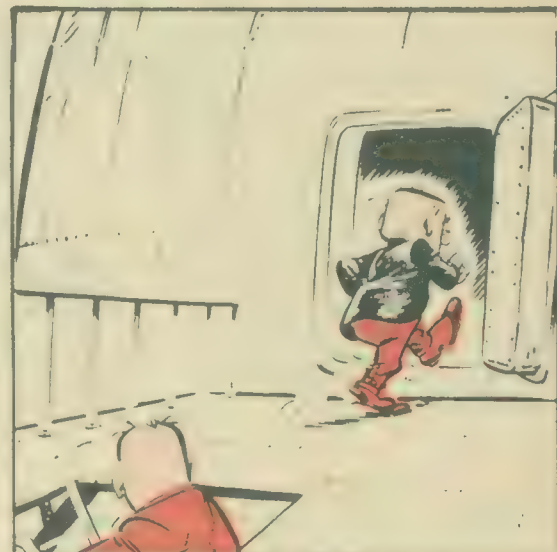

ИПАК
ТРЕБА ПРИ-
ЗНАТИ, ЛА-
ПЛАК, ДА
КЕ ОВО
БИТИ СЕН-
ЗАЦИОНАЛ-
НА РЕ-
ПОРТА-
ЖА!

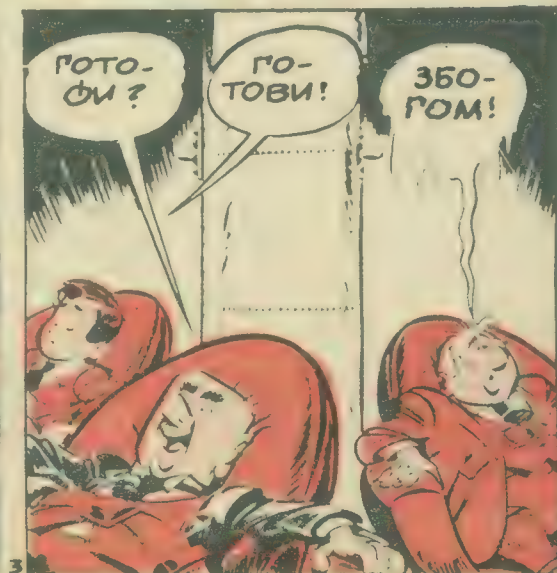
ПОШТО СУ СВИ ПРОТИВ
МЕНЕ, ПРЕДАЈЕМ
СЕ! АЛИ КАД
СЕ ВРАТИМ...

ПРЗО!
ПРЗО!

ЗА ПОЧЕТАК ТРЕБА
ЛЕКИ! УПРЗАЊЕ КЕ ПИ-
ТИ СТРАШНО...
УСПАФАКЕ
НАС!

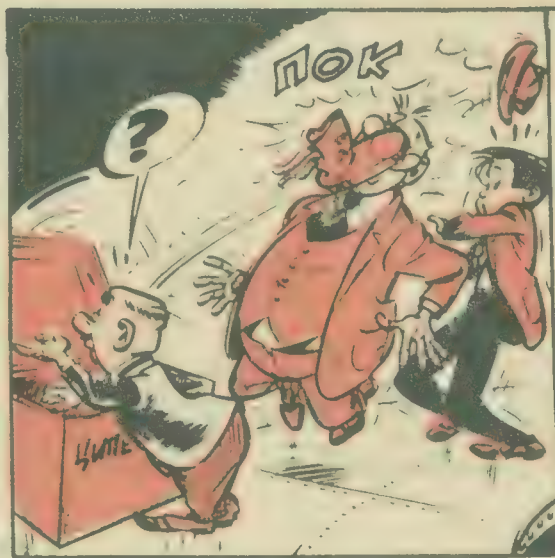
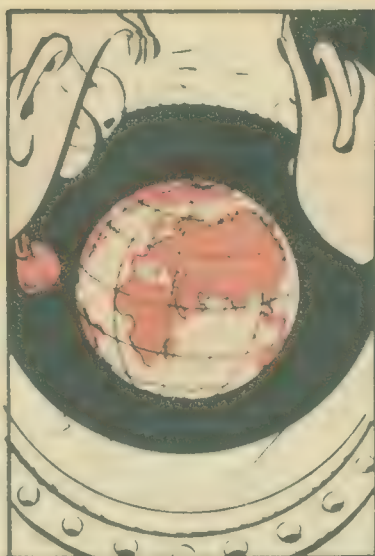
ТО НИЈЕ
ЛОШЕ!

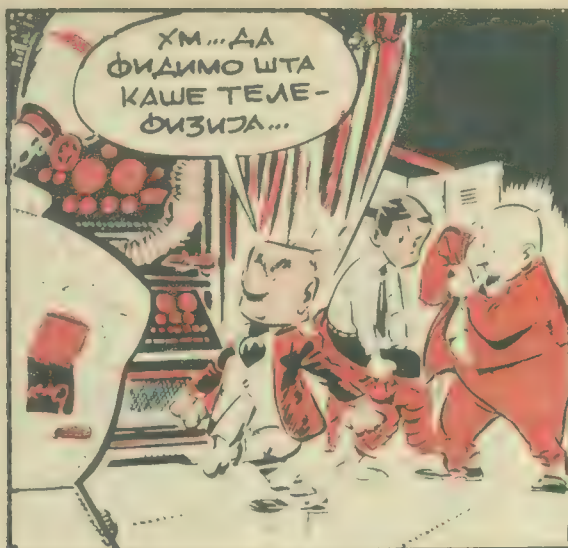
ГОТО-
ФИ?

ГО-
ТОВИ!

ЗБО-
РОМ!

ЈА САМ НАПРА-
ФИО ПРОРАЧУН
ЗА НАШ ПОФРА-
ТАК НА ПУТАЊУ...

?

ЕОО,
ОФУДА!

ОН ЈЕ
ЛУД!

И ЗАИСТА,
УПРКОС
СВЕМУ...
МАРС!!!

САД ДОЖИ-
ЉАВАМО ИСТО-
РИЈСКИ ТРЕ-
НУТАК...

САМО ДА НАМ
НЕ БУДЕ ПОС-
ЛЕДЊИ...

РАКЕТА ЈЕ НАПУСТИЛА
ОРБИТУ И СПРЕМНА ЈЕ
ДА СЕ ПРИМАРСИРА...

...И...

...И ПАДНЕ У ЈЕ-
ДАН ОД МАРСОВИХ
КАНАЛА...

БУК!

САД ПАР
ЗНАМО ДА НА
МАРСУ ИМА ФОДЕ...

ГЛАБ
ГЛАБ
ГЛАБ

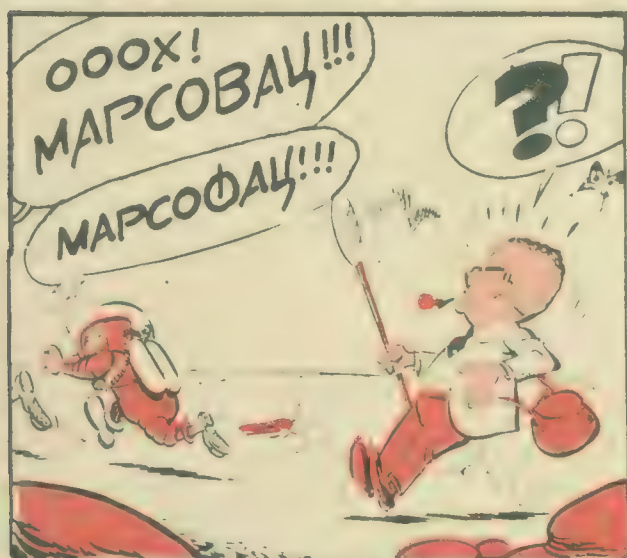

СРЕКОМ
ДА ИМА-
МО СКА-
ФАНДЕРЕ...

ДА, АЛИ
РАКЕТА ЈЕ
ИЗГУБ-
ЉЕНА...

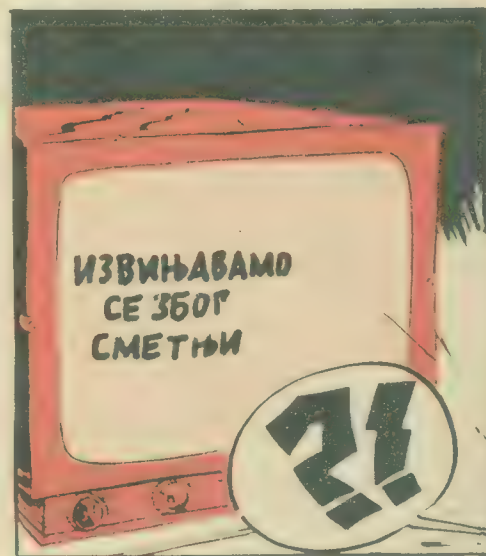
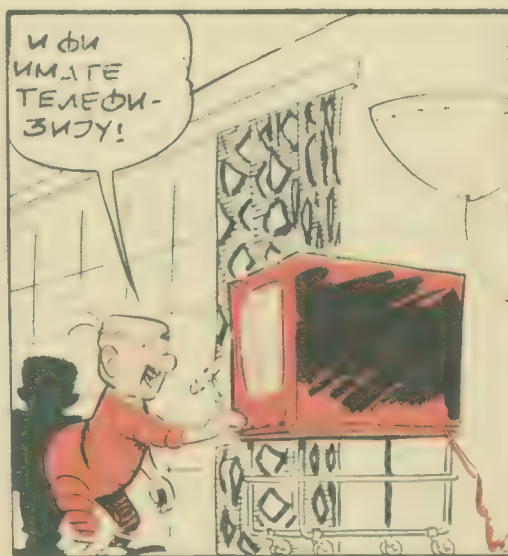
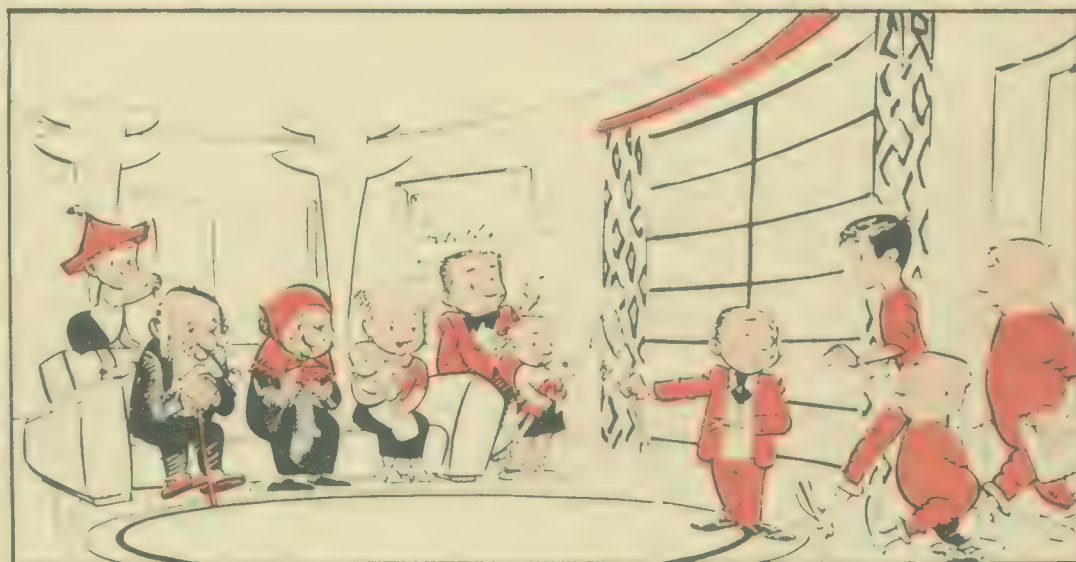
ОХ, СНАТЕ...
НИЈЕ НИКАКВА
ШТЕТА... ТА РАКЕ-
ТА СЕ И ОНАКО
НЕ МОЖЕ ФРАТИ-
ТИ...

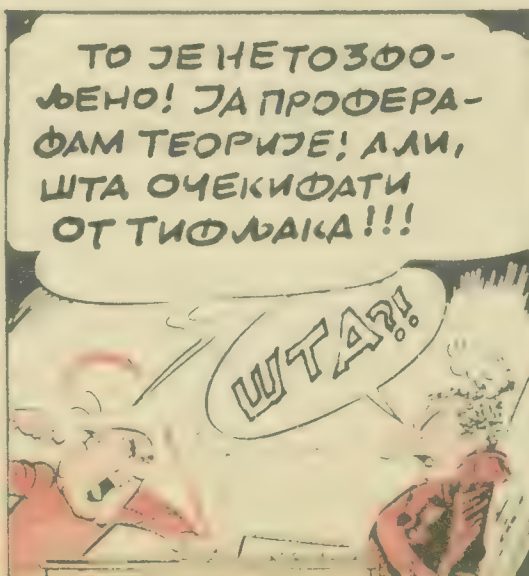
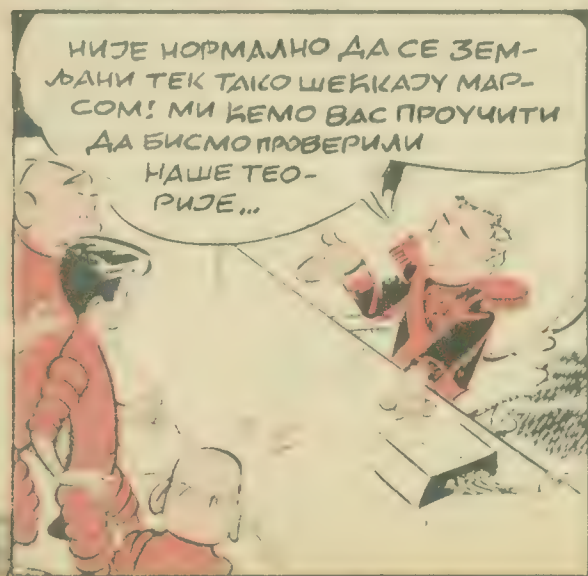
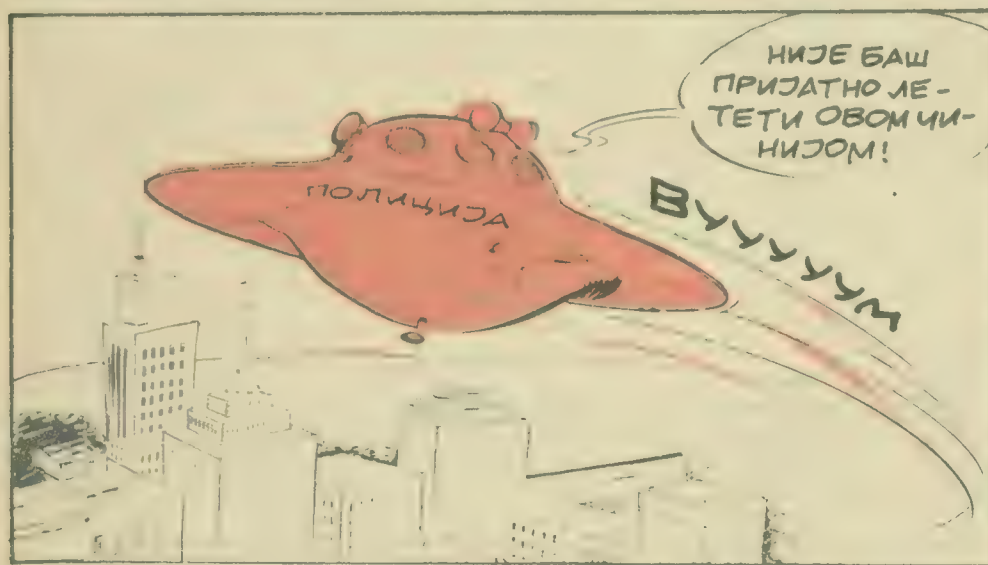

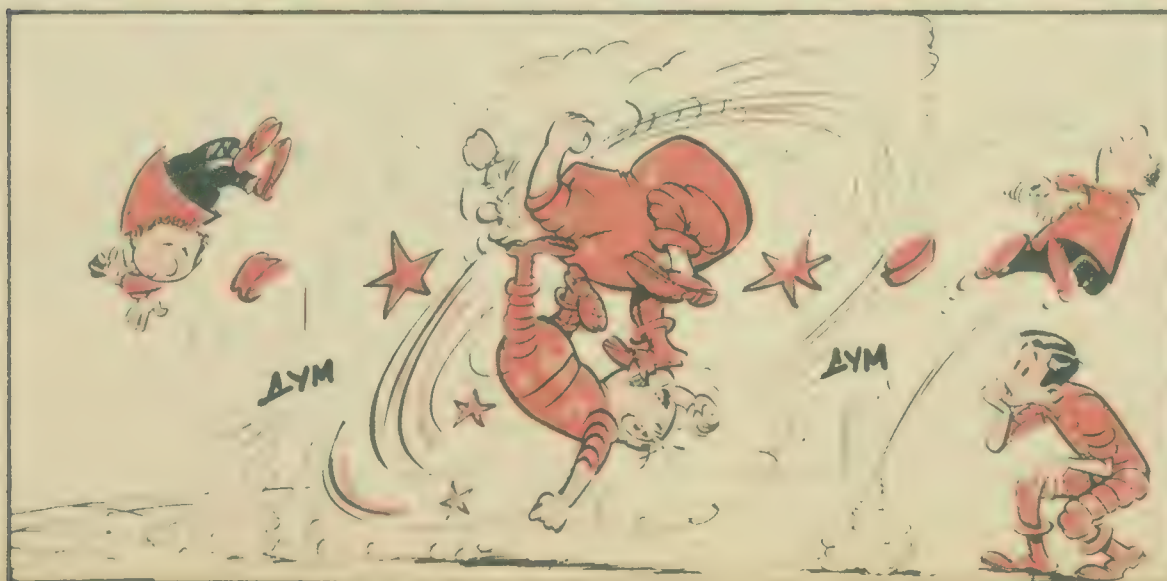

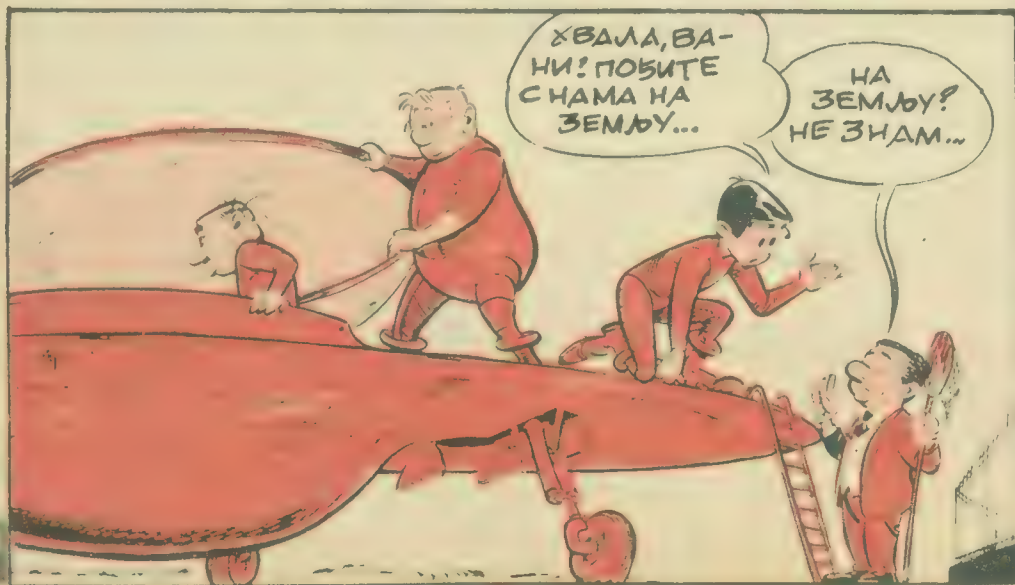
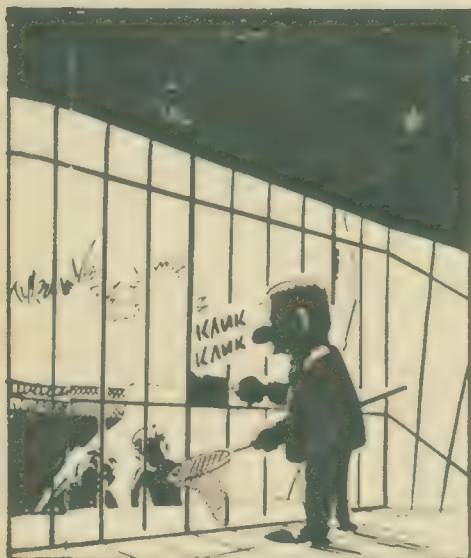

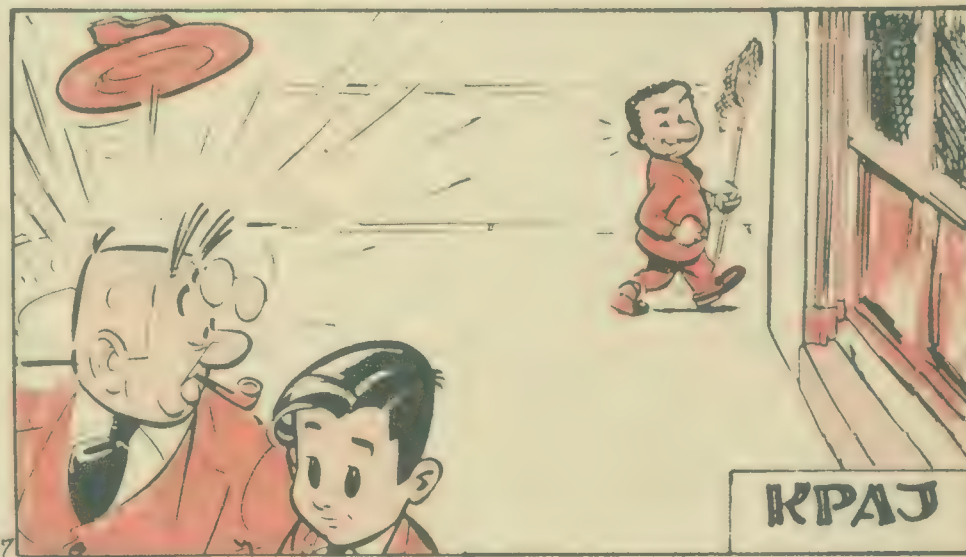
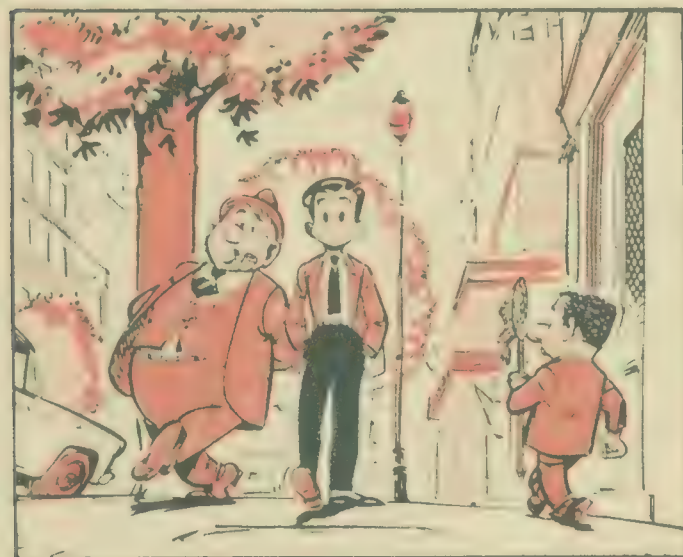

Денис: КАКО САМ ДОЧЕКАО ДЕДА МРАЗА

ЧЕКАЈ, ДЕНИСЕ!
ЗНАШ ЛИ ДА НА ТРГУ
ПОСТАВЉАЈУ ВЕЛИ-
КУ ЈЕЛКУ!

АУУ! ТО МОРА ДА ЈЕ
НАЈВЕКА ЈЕЛКА НА
ЦЕЛОМ СВЕТУ!

ИХ!
А ЈА МИС-
ЛИО ДА СУ
ОВЕ ШЕ-
КЕРНЕ ЈУ-
ЛЕ ПРАВЕ!

А
ЗАР
НИСУ?

ПОГЛЕДАЈ!
МИ НА НАШОЈ
КУКИ ИМАМО
ДЕДА МРАЗА!

ЈЕ ЛИ
ПРА-
ВОГ?

ЈА-
СНО
ДА НИ-
ЈЕ!

ЧЕКАЈТЕ ДОК
НА МОЈОЈ КУКИ
ВИДИТЕ ШАРЕНЕ СИ-
ЈАЛИЦЕ!

НЕМОЈТЕ
ДА МЕ
ИЗГУБИТЕ!

ПРИ-
ЛИЧНО
ЗГО-
ДНО!

АХА!
АЛ' ВЕК
ПА-
ДА
МРАК!

ДЕ-
НИСЕ,
ВРЕМЕ
ЈЕ ЗА
ВЕЧЕ-
РУ!

ЗБОГОМ,
ДРУГА-
РИ!

ЗБОГОМ,
ДЕНИСЕ!

КАСНИЈЕ...

ЗАШТО
ВАС ДВО-
ЈИЦА НЕ
УКРАСИТЕ
АНЕВНУ СО-
БУДОК ЗА
ПЕРЕМ СУ-
ДОВЕ?

ВАЖИ!

А САД
НА СПАВАЊЕ,
ДЕНИСЕ!

Аии!

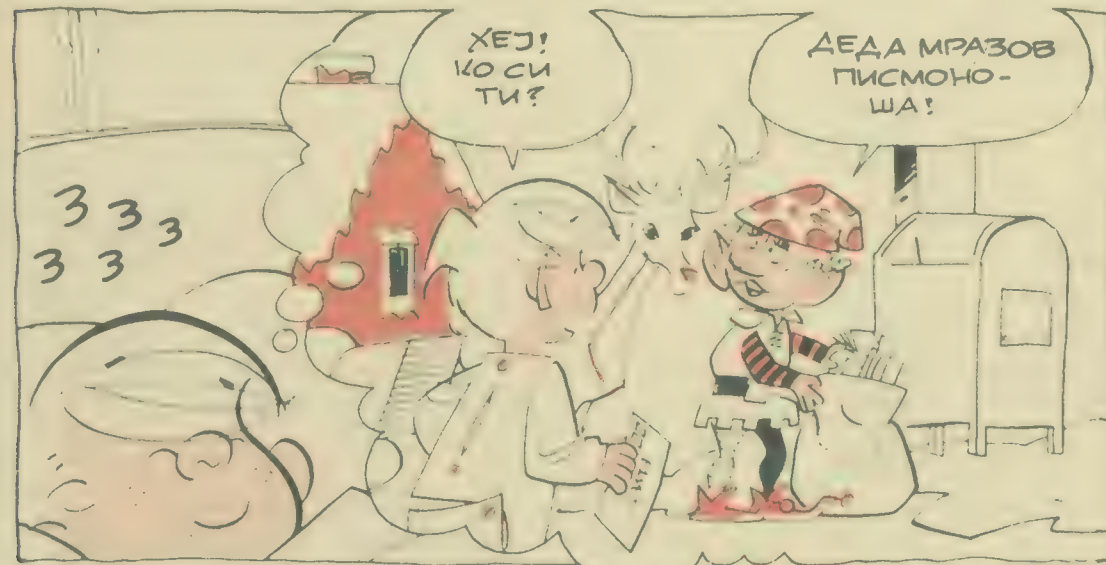
БОЉЕ
ПОСЛУШАЈ...
ДА ТЕ НЕ
ЧУЈЕ
ДЕДА
МРАЗ!

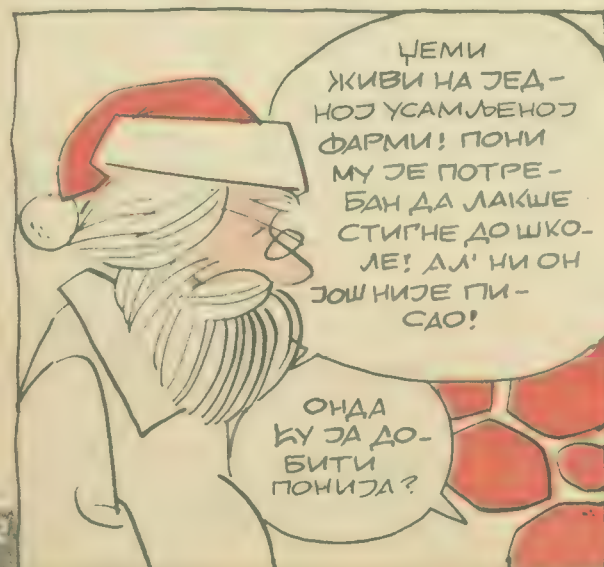

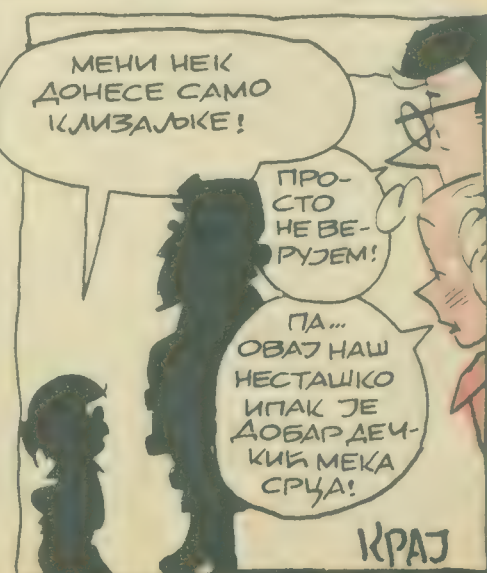
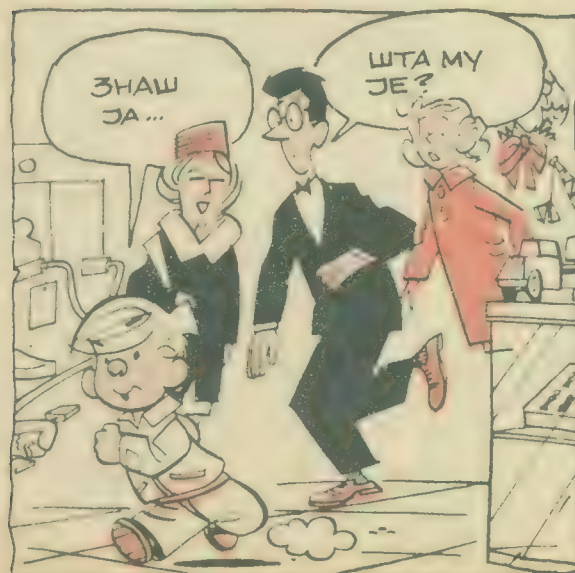
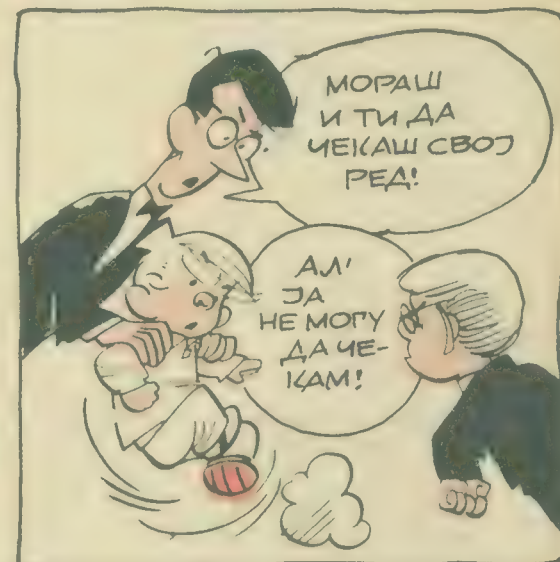
ШТА
ТИ ЈЕ ТО,
ЗЛАТО?

ПИСМО
ДЕДА МРАЗУ!
ЗАБОРАВИО
САМ ДА ГА
ПОШЉЕМ!

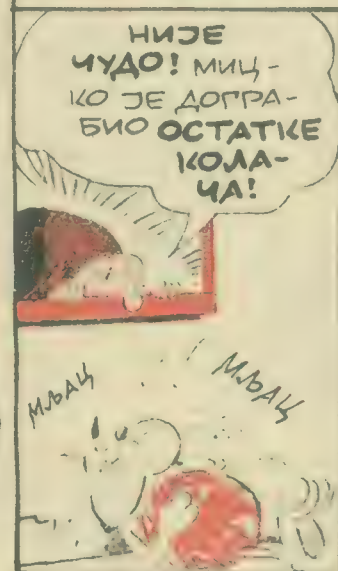

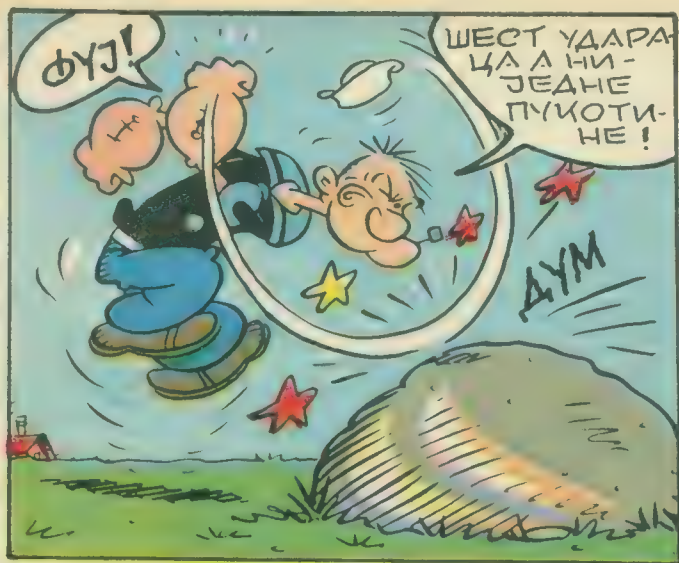
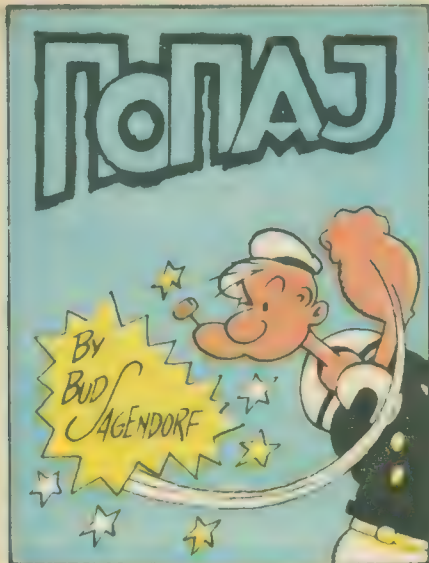

МИЦЦКО

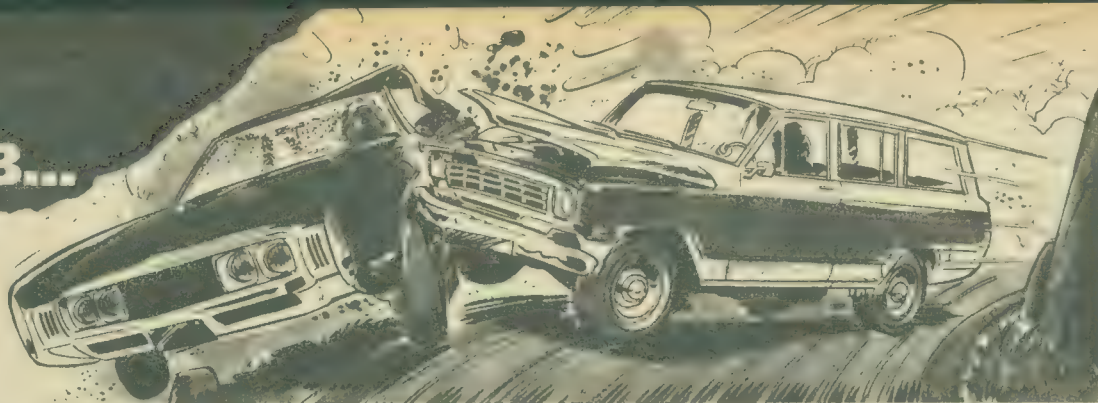
КРРРРРР!

ДУМ!

ТРАС!

**БУДИТЕ
ДЕТЕКТИВ...**

Џоу Кармену и његовим су
мњама.

Вратио сам се кући у Париз чврсто решен да и сам предузмем истрагу. Имао сам среће да сву тројицу пријатеља нађем у Паризу. Одмах сам их позвао и отворено им рекао да сумњам у једног од њих тројице...

— Каква глупост! — одговори ми Ал. — Из новина видим да се несрећан случај догодио 20. маја. У то време ја сам био у Њујорку. Ево, чак

"ЖУТИ ТИГРОВИ"

Као инспектор полиције долазио сам у додир са разним људима па и са веома познатим у то време вокалним квинтетом „Жути тигрови“. Сви су они били симпатични момци, али ја сам се нарочито спријатељио са Џоом, солистом ове групе. Био је то висок, блед момак чији је глас пленио публику.

Ал је био талентован гитариста, дежемкаст са тамним наочарима. Друга двојица, Берт и Јан, били су потпуно различити: Берт је под ниском разнобојних перли крио повећи стомак док је Јан с брковима и шиљатом бради цом изигравао мускетара.

Године су пролазиле и ја сам изгубио из вида Џоа и његове другове. Једном приликом сам у новинама прочитао да су се „Жути тигрови“, распали и да је сваки отишао на своју страну.

И као што бива, публика их је ускоро и заборавила. Тачније, заборавила је Ала, Берта и Јана, док се певач Џо Кармен пробио и постао права звезда забавне музике

ИЗНЕНАДАН ПОЗИВ

Пре два месеца у сандучету за писма нашао сам бесплатну карту за концерт Џоа Кармена. Уз карту се налазило и ових неколико редова: „Драги инспекторе Жеди, волео бих да за време паузе дођете у моју гардеробу. Ваш Џо Кармен“.

Наравно, отишао сам. У гардероби сам нашао Џоа још младоликог и поред година које су протекле.

— Већ дуго желим да вас видим, драги инспекторе. Али, знате како је. Посао, коктел, снимања на телевизији и радију. Укратко, посао пре свега! Недавно ми је допрло до руку часопис о коме је био један чланак о вашим последњим детективским успесима. Сетио сам се нашег пријатеља и решио да вас позovem да ми помогнете.

— Вама да помогнем? Зар је тако славном певачу потребна моја помоћ?

— У томе и јесте проблем... Мој успех се, изгледа, не допада мојим бившим друговима. Кад се наш квинтет распао Ал, Берт и Јан су се изгубили. Само сам ја успео

и то никако не могу да прегледам.

— Шта сад раде?

— Како који? ... — Ал је гитариста у једном другоразредном саставу, Берт је писац либрета а Јан се запослио у некој мањој редакцији.

— Да ли вам праве неприлике?

— Не бих рекао. Више се заправо и не виђамо, али у последње време догодило ми се неколико непријатних случајева. Једног дана нешто није било у реду са воламом на мојим колима; други пут сам остао више часова заглављен у лифту а недавно ме једна даска, коју ми је неко бацио са једне грађевине, умало није погодила у главу.

БРАВО, ЏО!

— Ви верујете?

— Понављам вам, ни у шта нисам сигуран! Зато бих желео да се једном сви састанемо па да ви оцените да ли има места мојим сумњама.

Следеће недеље састали смо се у Џоовом стану. Ни његови бивши другови нису се били много изменили за ових последњих неколико година. Није изгледало да су баш обрадовани што се поново виде.

— Браво, Џо! — поздравио га је Берт усиљено се смећећи док је при том чежњиво гледао по луксузно опремљеној соби. — Добро си се снашао!

— Чему треба да захвалим за овај састанак? — подругљиво упита Ал. — Да нећемо можда да обнављамо нежне успомене?

— Хајде, пређите на ствар! — прогунђа Јан. — Ја морам сутра рано да устанем...

Учтиво али одсечно објаснио сам разлог нашег вечера шнег састанка.

— Излажући вам укратко. Наш пријатељ Џо је већ неколико пута био жртва необичних несрећних случајева. Посумњао је да би један од вас тројице могао да буде њихов виновник. Уколико се не вара, Џо саветује кривцу да га остави на миру. А ако

се вара, моли сву тројицу да примите његово извињење!

Мој говор пропраћен је бујом протеста тројице Џоових бивших сарадника...

ТРИ АЛИБИЈА

На жалост, Џо се није варао. Извесно време после нашег састанка док је колима ишао на свој концерт који се одржавао у хотелу „Палм-Бич“ у Кану на њега су налетела нека непозната кола. Џо је погинуо на лицу места. Возач који је изазвао судар није се ни зауставио: највећом брзином побегао је с места несреће.

Чим сам преко радија сазнао за новост пожурио сам у Кан и тамошњој полицији испричао све што сам знао о

сам се тамо и сликао за време вожње.

Берт покрио очи рукама и примети:

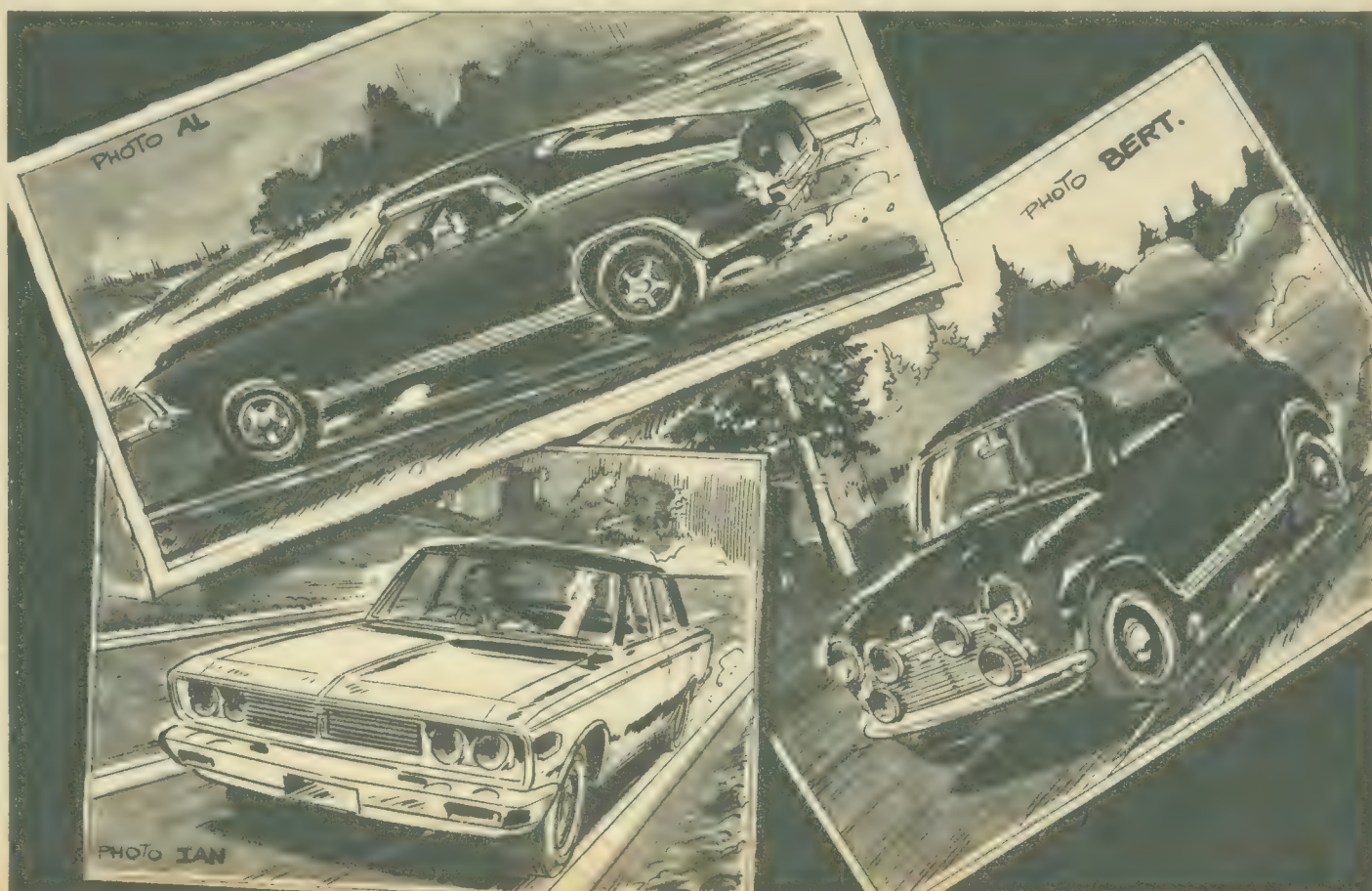
— Каква несрећа! Наш драги Џо... И као да сам имао неко предосећање и ја сам се сликао у свом аутомобилу у Лондону...

И Јан ми пружи једну фотографију рекавши:

— У то време налазио сам се у Токију. Сликали су ме у мојим колима.

Пажљиво сам разгледао све три фотографије. Иако су сва тројица имала алиби, био сам сигуран да је један од њих Џоов убица. Гледали су ме подругљиво уверени да су им алибији необориви... Али, није ми требало много па да утврдим да је један од „алибија“ лажан. Убица је био...

Знате ли ви, драги читаоци, ко је убица певача Џоа Кармена и на основу чега је инспектор Жеди открио убицу. Још једном прочитајте причу и пажљиво погледајте слике сва три аутомобила. Уколико погодите ко је убио Џоа, честитамо! А уколико не, погледајте наш одговор на 31. страни.

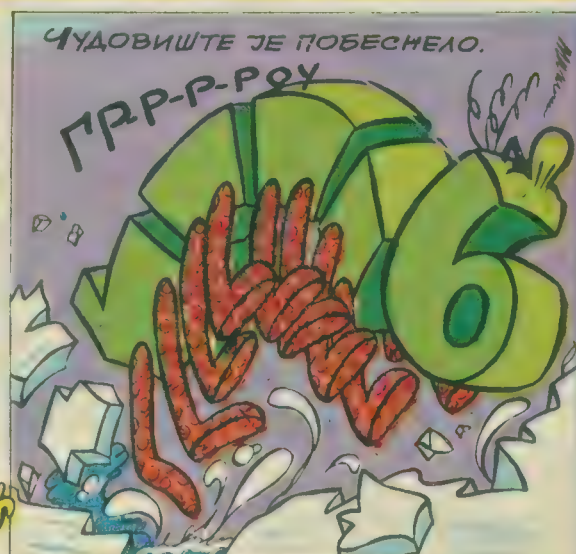
ДОЖИВЉАЈИ ИБН ТУПА

ШТО РЕШИ-
ШЕ ТО
УЧИНИШЕ

ТРАС

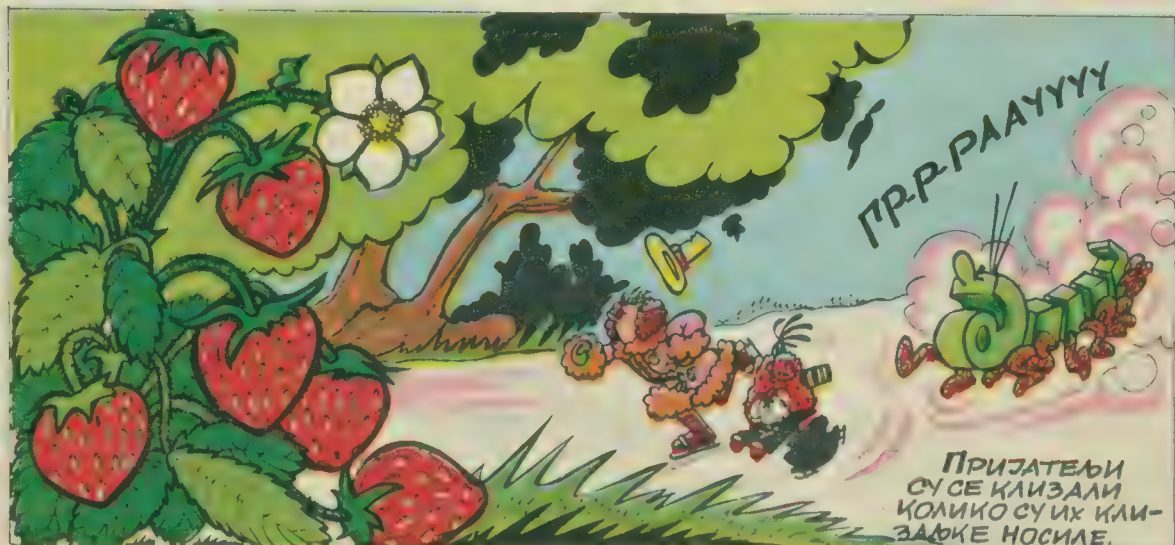

ЧУДОВИШТЕ ЈЕ ПОБЕСНЕЛО.

ПРР-Р-РР

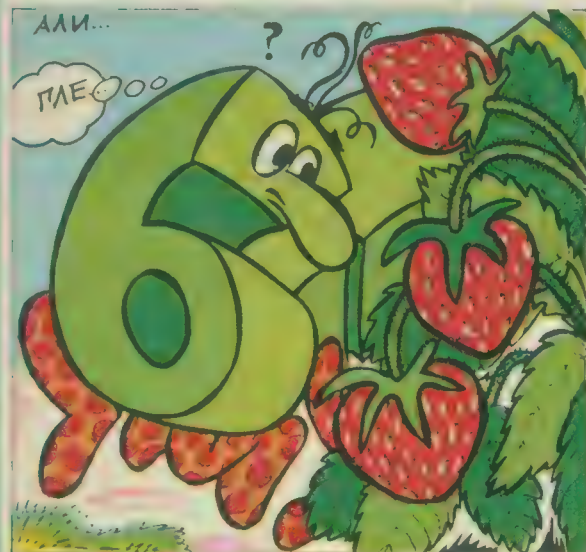

КУ-КУ-
ОСЛОБОДИО
СЕ ЛЕДА.
БЕЖИМО,
МУСО!

ПРР-РААУУУ

ПРИЈАТЕЉИ
СУ СЕ КЛИЗАЛИ
КОЛИКО СУ ИХ КЛИ-
ЗАДКЕ НОСИЛЕ.

АЛИ...
ПРЕ...

КМ? ШТО ЛИ САМ
МАЛОЧАС ОНО-
ЛИКО ТРЧАО ???

ААА САМ СЕ НАКВАТАО СТРА-
ХА! МОРАЋУ ОВО ДА ОПИ-
ШЕМ У ЗАБАВНИКУ!

АЛИ ЈА САМ
НАУЧИО
КОЛИКО
ЈЕ 4x4!

ЧУДОВИШТЕ
ЈЕ ИМАЛО ТЕ-
ЛО ОД 4
КОЦКЕ,
А НА
СВАКОЈ
КОЦКИ
ПО 4
НОРЕ.

КАД ПРЕБРО-
ЈИШ НОРЕ, ДО-
БИЈЕШ ТАЧ-
НО КО-
ЛИКО
ЈЕ 4x4.

ОПА!

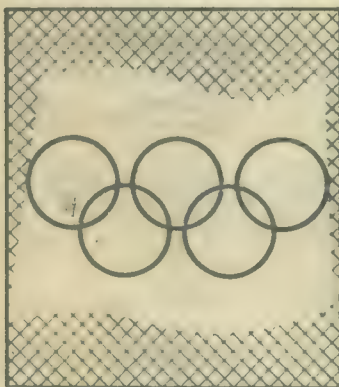
СВЕ У СВЕМУ
ЗНАМ ДА ЈЕ

4x4=16

ЗАБАВНИКОВ СПОРТСКИ КВИЗ

ЧОВЕК

Ако желите да проверите своје знање о зимским спортовима, овај квиз ће вам у томе помоћи. На свако питање дата су три или два одговора, од којих је један тачан. Ако сте успели тачно да одговорите, честитамо! А ако нисте, одговори су ту, у дну стране.

1. ПРВЕ ЗИМСКЕ ОЛИМПИЈСКЕ ИГРЕ ОДРЖАНЕ СУ:

- 1929.
- 1924.
- 1903.

2. ПРВИ СМУЧАРСКИ ЛЕТОВИ У СВЕТУ ИЗВЕДЕНИ СУ:

- у Југославији (на Планици)
- у Аустрији
- у Француској

3. ЗИМСКА ОЛИМПИЈАДА 1972. ГОДИНЕ ОДРЖАНА ЈЕ:

- у САД
- у Јапану (Сапоро)
- у Канади

4. ПЛОЧИЦА У ХОКЕЈУ НА ЛЕДУ ЗОВЕ СЕ:

- лоптица
- пак
- так

5. КРОЗ „КАПИЈЕ“ У СМУЧАЊУ ПРОЛАЗИ СЕ:

- у трчању
- у слалому
- у скоковима

6. НАША НАЈВЕЋА СКАКАОНИЦА ЈЕ:

- Планица
- Јахорина
- Покљука

7. ДА ЛИ СЕ СА СМУЧКАМА МОЖЕ ПРЕЛЕТЕТИ ПРЕКО 120 МЕТАРА:

- не може
- може

8. У СЛАЛОМУ СЕ ТАКМИЧЕ И ЖЕНЕ:

- да
- не

9. НАШ НАЈУСПЕШНИЈИ ХОКЕЈСКИ КЛУБ ПОСЛЕ ОСЛОВОБЕЊА ЈЕ:

- Олимпија
- Јесенице
- Медвешчак

КАО ПТИЦА!

10. СВЕТСКИ РЕКОРД У СМУЧАРСКИМ СКОКОВИМА
ИЗНОСИ:
— 118 метара
— 169 метара
— 150 метара

16. СКАКАОНИЦУ НА
ПЛАНИЦИ
КОНСТРУИСАО ЈЕ:
— инж. Станко Блоудек
— Руди Финжгар
— Антон Погачник

17. ДА ЛИ СЕ
СМУЧАРСКЕ ТРКЕ
ОДРЖАВАЈУ И НА
50 км:
— да
— не

11. ОВО ЈЕ ТАКМИЧАР:
— у брзом клизању
— у уметничком
клизању
— у хокеју

12. САНКАЊЕ ЈЕ
ОЛИМПИЈСКИ
СПОРТ:
— јесте
— није

13. ЈАНЕЗ ПОЛДА БИО
ЈЕ НАШ ПОЗНАТИ:
— скакач
— клизач
— смучар у слалому

18. БЕЛОУСОВА И ПРОТОПОВ СУ КЛИЗАЧКИ ПАР ИЗ:
— СССР
— ЧССР
— Пољске

14. НАЈВИШЕ ЗЛАТНИХ ОЛИМПИЈСКИХ МЕДАЉА
У ХОКЕЈУ ИМА:
— САД
— Канада
— Шведска

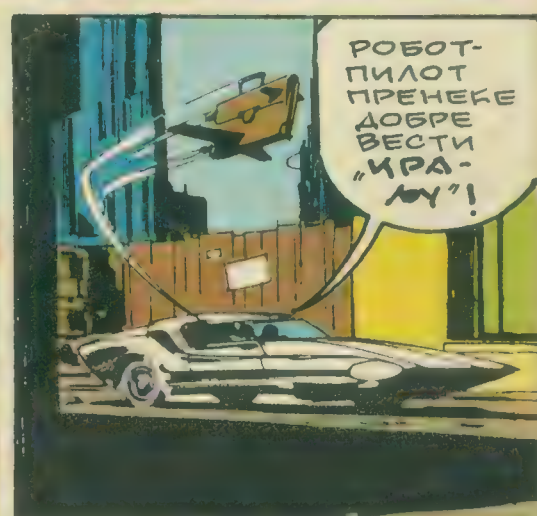
15. ДА ЛИ СЕ ЖЕНЕ ТАКМИЧЕ У БОБУ:
— да
— не

ОДГОВОРИ:

1. 1924; 2. у Југославији, на Планици; 3. у Јапану
(Сапоро); 4. пак; 5. у слалому; 6. Планица; 7. може;
8. да; 9. јесенице; 10. 169 метара; 11. у брзом клиза-
њу; 12. јесте; 13. скакач; 14. Канада; 15. да; 16. није;
Станко Блоудек; 17. да; 18. СССР.

Don
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

У СЛЕДЕЋЕМ БРОЈУ: У МАГНЕТНОЈ СТРУЈИ!

ГОСПОЋА ЛОВАЦ ЈЕ ПРОМАШИЛА

У рано јутро једног летњег дана 1933. године, утабаном стазом што води кроз густо растиње кретала се ободом џунгле поворка слонова. Велике животиње ишле су тешким кораком према оближњој висоравни носећи на својим леђима бале и неудобне носилке са људима. Свакој животињи на врату, иза клемпавих ушију, седео је по један Индус — гонич подбадајући је гвозденим штапом.

По опреми се видело да је то група ловаца, једна од многих које су крстариле шумама Индије. Група не би била нимало необично да се на њеном челу није налазила — жена!

ШТА ЈЕ ИСТИНА?

О њој су Индијом кружиле разне приче: док су неки сматрали да је један од најбољих ловаца, други су тврдили да се она само из помодарства прави мушкобањом и да преувеличава своје успехе у лову. Ипак, нико јој није оспоравао да је веома прибрана и да вешто барата оружјем у сусретима са опасним животињама. У Индији су је кратко звали госпођа Ловац.

Скоро да није било дана да се у Индији и Енглеској не појави неки чланак о њој. Зато је доктор Пабст из Ерлангена у Немачкој решио да своју посету Индији искористи и да са госпођом Ловац учествује у лову на тигра. Сада се кладио на леђима једног дина одмах иза слона на коме је била госпођа Ловац.

Неколико десетина километара од реке Дамодара поворка се раздвојила: једна половина је пошла лево а друго деоно. То је био стари ловачки захват — окружење одређеног подручја где се то свој прилици налази тигар. Доктор Пабст се није одвајао од госпође Ловац. Није био навикнут на овакво путовање, па му се чинило да му се све кости ломе.

ТИГАР! ТИГАР!

Ускоро је обруч био затворен. Полако се кренуло ка средишту круга. Сви су напетом мотрили на сваки

жбул. Изненада се слонови узнемирише. Госпођа Ловац и остали ловци знали су да је тигар у близини.

Одједном завлада тајац. Сви застадоше у напетом ишчекивању. Чуло се само трупкање ногу слонова. Тишину је прекинуо глас једног од гонича слонова који је зашао у шикару да осмотри терен.

— Тигар! Тигар — викао је претрашено трчећи према најближем слону колико га ноге носе.

Доктор Пабст је напрезао очи не би ли нешто видео у густом жбуњу. Лево од

из шикаре је као муња излетео тигар и у једном око ку бацио се на леђа најближег слона. Било је јасно: чувена жена ловац је промашила и разјарени тигар је на њене пуцњеве одговорио нападом. Нападнути слон је покушавао да га стресе са себе сурлом.

КАО ИЗ КАТАПУЛТА

Неочекивани напад тигра збунио је ловце. Прва се снашла госпођа Стопс: поново је подигла пушку и повукла окидач. Али уместо пуцња чуло се само тупо шкљоцање. Пушка је отказала.

нуо с њих раздирући му канџама кожу али би одмах поново бесно настрадао.

У најбољем положају се налазио доктор Пабст јер је слон под њим био прилично миран. Ризикујући да промаши тигра и погоди слона, доктор је подигао пушку, нанишанио и опатио. Пуцањ се проломио као тресак! Погођени тигар укочисе и стресао а онда се, на запрепашћење свих, одбацио од слонових леђа према гоничу и са обе предње шапе повукао га према земљи.

Џунглом се проломио језиви врисак несрећног човека. Вукући га за собом тигар је нестao у шикари. Његови крици чули су се још извесно време а онда као да их је џунгла угушила.

Ловцима је било потребно само тридесетак секунди

ДОК СУ
ЛОВЦИ
СТАЈАЛИ КАО
СКАМЕЊЕНИ,
ЏУНГЛОМ СУ СЕ
ПРОЛАМАЛИ
КРИЦИ
НЕСРЕЋНОГ
ГОНИЧА
СЛОНОВА.

ве наслоњене на предње шапе и тешко дахтала. Поред ње лежао је у несвести ранјени гонич. Још је давао знаке живота. Тигар је нетремице гледао ловце а затим је скочио, једним ударцем шапе окончао живот гонича и нестao у честару.

Гоничи потераше слонове за типром. Напред је избио слон доктора Пабста. Ти-

себе спазео је како један гонич нешто објашњава госпођи Ловац показујућу јој руком према честару.

На знак гонича слон под њом застаде као укопан. Тада она подиже пушку: два пуцња, један за другим, као да су се слила у један.

Опет је завлалада тишина. Али нико није ни помишљао да сиђе са слона. Дуго ловачко искуство научило их је опрезности. И заиста, у следећем тренутку

Разјарени тигар захватио је канџама гонича на слоновом врату. Индус се очајнички опимао ударајући га гвозденом шипком по глави. Остали слонове помахнитало су трубили машући сурлама. Њихова огромна тела њихала су се лево-десно заједно са носилкама у којима су се налазили њихови пратиоци. Из тог положаја било је немогуће пуцати.

Нападнути слон бесно је сурлом ударао тигра на својим леђима. Тигар би склиз-

да се приберу. Изменили су са гоничима неколико речи и ови потераше слонове за типром. Знали су да је ранјен и да неће далеко стићи. То им је давало наду да ће Индуса можда спасти.

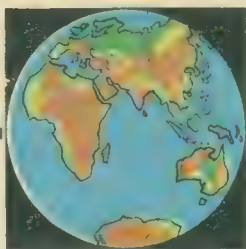
НИЈЕ ДАЛЕКО СТИГАО

После петнаестак минута бесмислене трке стигли су ранјену звер. Одмарала се гла-

гар је био пред њима. Овога пута доктор је био боље среће. Метак из његове пушке одбацио је тигра скоро читав метар у страну. Животиња се преврнула на бок, два пута се стресла а затим умирала.

То је био и крај лова. Тигрову кожу процењену на 1000 рупија доктор Пабст је уступио удовици убијеног гонича. А затим се умирене савести вратио у Немачку као да се живот човека може надокнадити — тигровом кожом.

ИСТОРИЈА НАШЕГ СВЕТА

АРАПИ

13

БЕРБЕРИ — После Египта Арапи су, поразивши византијску војску, освојили Тунис, Алжир и Мароко. За разлику од становника приморја који су се мање-више мирно покорили, жесток отпор пружили су поносити Бербери, планински народ из Марока. Савладани су тек уз помоћ војске из Египта. Бербери су се поново побунили 740. и побеђени су после две године крвавих борби. Тада су њихова племена подељена, а многа су временом прешла у ислам. Бербери су и данас познати као одлични ратници.

14

ПЕРСИЈА — Када су се код персијског цара појавили арапски изасланици, он их је примио као просјаке уделивши им хлеба и одеће. О исламу није хтео ни да чује мада је персијска вера у једног бога.

16

СИЦИЛИЈА — Била је одвајкада мета освајача због свог стратегијског положаја у Средоземном мору, плодне земље и климе. Арапи су је нападали више пута од 652. до 902. када су је коначно одузели од Византије. Запуштена Сицилија процветала је за два века арапске владавине. Саграђена је мрежа канала за наводњавање, нарочита пажња посвећена је гајењу шума, повртарству, воћарству и узгајању памука. Палермо и други градови обогатили су се и добили сјај који и данас имају.

17

ШПАНИЈА — Да би повећали своју територију и раширили ислам по свету Арапи су прешли Гибралтарски мореуз и 713. заузели Шпанију где су остали све до 1492. Абд ар Рахман основао је Кордовски еми-

Продор на запад

имала сличности са муслиманском. Следећа по-сета Арапа Персији била је у виду огромне војске и Персија је пала 637, после лавовског отпора. Персијанци су потчињени, али су се њихова висока култура и цивилизација природно наметнуле победницима.

15

ИНДИЈА — Арапи су са Индијом од давнина одржавали трговинске везе. Када је на ред за освајање дошла и ова велика земља, становништво је пружио такав отпор да су Арапи морали да се задовоље са два мала принципата: Менсуром и Мултаном. Око 1000. године принц Махмуд, турског порекла, успео је да освоји готово читав север Индије. Прочуо се по насиљу над становницима и уништавању споменика културе. Индијци су одбили да приме ислам и само мали број прешао је у нову веру.

рат одакле је управљао Шпанијом која, међутим, никада није примила ислам и где су се водиле вечите борбе између Арапа и хришћанских становника. У Шпанији има највише споменика арапске, такозване маварске, уметности нарочито у Кордоби, Гранади, Толеду.

18

ФРАНЦУСКА — Године 720. Арапи су почели да продиру на Франачке територије, али их је 732. одбио франачки војсковођа Карло Мартел у славној бици код Поатјеа. Повремене упади се ипак настављају, нарочито на југу у Прованси и на обалама Атлантског океана. Против Арапа уједињују своје војске Франци и Лонгобарди и њима припада заслуга што читава Европа није пала под арапску власт. Новија арапска историја упознала је колонијализам великих сила и крваве борбе за слободу и независност

КРАЈ

Петком у Забавнику а понедељком на Радио-Београду I, у емисији ВЕЧЕ УЗ РАДИО, најбољи певачи, ансамбли и хитови!

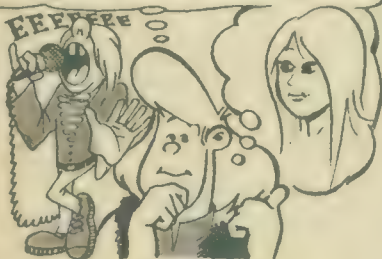
ПЕСМА ГОДИНЕ ЕМИСИЈЕ »ВЕЧЕ УЗ РАДИО«

Емисија „Вече уз радио“ спровела је крајем прошле године своју традиционалну анкету за избор најпопуларнијих домаћих и страних композиција. У финалном гласању у коме су учествовали жирији из шест радио-станица: Радио-Подриња из Лознице, Радио-Шапца, Радио-Шумадије из Аранђеловца, Радио-Крушевца, Радио-Суботице и Радио-Београда одлучено је да су у 1973. години најрадије слушане:

од домаћих: „Иво Лола“ у извођењу „Корни групе“,
од страних: „Енџи“ популарних „Ролингстоунса“.

Занимљиво је поменути да успех „Корни групе“ није и њихов први успех у анкети емисије „Вече уз радио“. Крајем 1969. године ансамбл Корнелија Ковача је такође победио песмом „Девојчице мала“. „Ролингстоунси“ досад нису имали успеха у овим анкетама и поред неоспорне популарности. Зато је њихова победа дража љубитељима овог славног квинтета.

О ЕНѢИ ПЕВА ЏЕГЕР МИК,
А ЈА МИСЛИМ НА ВЕСНИН ЛИК...

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

ЕНѢИ (ANGIE)

Текст и музика:
Мик Џегер и Кент Ричард
Изводе: „Ролингстоунси“

ЕнѢи, ЕнѢи, кад ће ови облаци
отпловити,
ЕнѢи, ЕнѢи, куда ће нас они однети
када нема љубави у нашим срцима
ни пара у нашим џеповима.
Не можеш казати да смо били
задовољни.

ЕнѢи, дивна си...

Није било право време када смо
казали збогом

ЕнѢи, још те волим,
сгањам ли се оних ноћи када смо
туговали

и свих снова у које смо веровали.
Изгледа да је све нестало у диму...
Дозволи да ти шапнем на уво,
ЕнѢи, ЕнѢи, куда ће нас ово одвести.
Ох, ЕнѢи, не јецај.
Твоји пољупци су још слатки,
мрзим тугу у твојим очима...
Куд год погледам видим твоје очи,
ниједна девојка ти није равна.
Дођи и избриши очи
зар није дивно што смо још живи,
ЕнѢи, ЕнѢи, не могу нам пребацити
да нисмо покушали.

ПЕСМУ НЕДЕЉЕ: ЕНѢИ може-
те чути у емисији ВЕЧЕ УЗ РА-
ДИО која се налази на I програ-
му Радио-Београда 11. Фебруара
1974. године од 20.00 до 22.00 ча-
са!

БИБИ КИНГ

Рођен сам 16. септембра 1925. године у градићу Ита Бена у делти Мисисипија, постој бини и светишту блуза. Међу-тим, прва музика са којом сам се упознао била је црквена. Певао сам у децем хору али не са жељом да једног дана postanем професионални певач. Певао сам јер су то чинили сви: и мој деда и мој отац и сви суседи. Са песмом на уснама одлазили смо на рад. Годинама сам био берач памука. Касније сам почео да возим трактор. Године 1943. отишао сам у војску. Осамнаест месеци касније, пошто сам демобилисан, нашао сам се у Мемфису. Радио сам све и свашта док нисам добио посао диск-џокеја у радио-станици где сам једном недељно водио десетоминутну емисију. Да би емисија била занимљивија често сам уз плочу свирао на гитари и певао. Уредницима се то свидело и ја добијам емисију од 45 минута. Ускоро је мој програм постао радо слушан а ја веома популаран диск-џокеј, наравно у локалним размерама. Случајно је моју емисију чуо и неки ловац на таленте и фебруара 1949. године нашао сам се у студију за снимање плоча. Публика ме је примила изнад сваког очекивања и... ево ме данас овде!

Желео бих да додам још нешто. Певајући блуз обишао сам за протеклих 25 година неколико пута читав свет. Наступао сам свуда: од обичних учионица у сиромашним градићима Југа до најотменијих дворана, али оно што сам доживео у Београду на концерту у Дворани Дома синдиката ни у сну нисам очекивао. Публика ме је примила као нигде, то стварно тврдим. Те овације биле су признање и мојој музици и свим људима који свирају блуз. Да поновим, та атмосфера из Београда, то се не заборавља!

ХИТ страна

РЕКОРДИ »БИТЛСА«

Мада их нема већ четири године „Битлси“ су иза себе оставили неколико досад непремашених рекорда:

— Између фебруара 1962. године и септембра 1970. године „Битлси“ су продали преко 420 милиона сингл-плоча.

— За њихове плоче заладало је толико интересовање да је плоча „Не можеш ми купити љубав“ постала два пута златна још пре него што се појавила у продавницама. Само поруџбине трговаца за ту плочу износиле су преко 2,100.000 примерака. То се догодило у марту 1964. године.

— Да би наступили на Ши стадиону (SHEA BASEBALL STADIUM) у Њу-јорку „Битлси“ су 23. августа 1966. године добили 189 хиљада долара (око 285 милиона старих динара).

СЛОБОДНО ПИТАЈТЕ

Крајем прошле године у Новом Саду је гостовала „Уи-група“ и том приликом представила трио „Око“. Њихова музика ми се веома свидела и занима ме да сазнам нешто више о њима.

И. Сегеди
Детелинара
Нови Сад

„Око“ је данас један од најпопуларнијих словеначких састава формуле: соло — бас — бубњеви. Као и већина сличних састава „Око“ је веома ефектна група и није чудо што је за кратко време постала популарна и изван Словеније. Трио, у ствари, чине некадашњи чланови „Бумеран-

га“, „Јутра“ и „Делиала“. За сада немају ни једну плочу, па чак ни снимак али су у преговорима око издавања једног сингла који треба да се појави у пролеће. Чланови „Ока“ су: гитариста и певач Павле Кавец (22 године), басиста и певач Миро Томасини-Томас (22 године) и бубњар Драган Гајић-Гајо (23 године).

ИСЕЦИ
НАЛЕПНИЦЕ
СА
ЗАБАВНИКОВИМ
ЈУНАЦИМА
И ЗАЛЕПИ ИХ
НА
СВЕСКЕ

Били Рос је паркирао кола пред зградом трансмисионог центра тачно у 19.30. На улазу је измењао неколико љубазних речи са чуваром. Било му је стало да га овај запази. Вечерас му је уопште било стало да буде примећен.

Маргарета се дигла са столице кад су се врата отворила, али кад је видела ко улази вратила се на место.

Осмехнуо јој се.

— Месец — рекао је и ушао у најближу кабину.

Да је по био ма ко други Маргарета би му продала карту, увела га у кабину и сама укључила контролну дугмад. Овако, пошто је Рос и сам радио у трансмисионом центру, само је записала име, циљ и време пута. Рос је био задовољан. Полиција ће моћи да провери његов алиби: у 19.50 кренуо је на Месец.

Туча у бару

Хиљаде људи свакодневно путују трансмисијом између Земље, Месеца, Марса и Венере. Такво путовање је много брже и сигурније од летења космичким бродовима. Једноставно, уђете у кабину, где вас хиљаду зракова рашичлани на атоме, а онда вас трансмисиони таласи носе до циља. Тамо пријезник сакупи атоме и — ево вас у ранијем облику а да се нисте померили с места. У хелији остане нешто прашине и мали број бескорисних, де зорганизованих атома.

Да неке не би пало на памет да ово злоупотреби, па да се, рецимо, нађе истовремено на различитим местима, предузете су посебне мере. Људи са коефицијентом интелигенције преко 120 нису примани на послове који имају везе са овим машинама. Али, Били Рос, чији је коефицијент износио 130, био је толико мудар да то не покаже. Тако је добио посао у самом одељењу с кабинама.

Рос је знао како помоћу трансмисије човек може да нестане заувек, како може да се удвоји, и разне друге комбинације. Сад је решио да то знање искористи.

Тако је сада Били Рос I већ био на Месецу.

— Закаснио си, драги — дочекала га је Жоржета, с којом се нашао у ноћном клубу.

Намерно је закаснио. Било му је стало да девојка стигне у клуб пре њега и запази кад се он појави.

Жоржета је била привлачна плавуша с којом је Рос излазио у последње време. Али, није намеравао да се жени, за њега је још постојала само Цил. Црнокоса Цил му није излазила из главе чак ни пошто се удала за Херберта Меднера.

Рос је пио умерено, док је Жоржета већ запљитала језиком. На Месецу не постоје никакве забране. Сви се понашају како хоће, нију колико хоће.

Жоржета је то вече била нарочито расположена, што је Росу потпуно одговарало. Шалила се, гласно се смејала и привлачила пажњу околних гостију. Сви ће потврдити, ако то буде потребно, да је Били Рос био те вечери у ноћном клубу на Месецу.

Али, ни по му није било довољно. Хтео је да алиби буде још чвршћи. Зато је почео да баца погледе на једну принку за суседним столом, која је седела у друштву једног крупног, снажног човека. Овај је то неко време мирно подносио али кад

ДВОЈНИК

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

Док се Рос I забављао на Месецу, Рос II је ковао планове на Марсу.

Џ. Т. МЕКИНТОШ

је Рос почео и да јој добавује, устао је, једном руком дигао Роса са столице и снажно га треснуо о зид. Затим, као да ништа није било, вратио се за свој сто.

Рос I је с муком устао. Прешао је руком преко чела и напитао велику чворугу. Није му било баш пријатно, али и та чворуга ће му послужити као алиби.

Жоржета се ужурбала око њега.

Оквасила је марамицу и ставила му је на чело, али он ју је благо одбио.

— Није то ништа, драга... Хајдемо да играмо.

Окретали су се у ритму танга кад му је пришао келнер.

Јесте ли ви Били Рос? Имате телефонски позив из Мејбурна, на Марсу.

Рос је похитао у говорницу.

Били Рос II је задовољно спустио слушалицу. Разговарао је са самим собом и утврдио да се Рос I заиста налази на Марсу и да је обезбедио добар алиби.

Збој леје Цил

Све је, дакле, текло по плану. Кад је ушао у кабину трансмисионог центра, упутно је себе у два правца: на Месец и на Марс. Тако су сада постојала два Роса: један на Месецу, други на Марсу.

А све је то било због Цил. Он није могао да се помири с тим да Цил сада припада другоме. Волео ју је више него икад, а био је сигуран да и она њега још воли. При вукло ју је само Меднерово богатство. Кад Меднера више не буде, опет ће се вратити њему.

Рос II је полако ишао мејбурнским улицама, требало је да Росу I остави довољно времена да му створи чврст алиби.

Помоћу трансмисије лако се удвојио.

Мејбури је лично на градове на Земљи, само што је био прекривен огромном куполом. Људи се нису разликовали од Земљана. Тешко је било рећи ко је са Земље а ко са Марса или Венере.

Кад буде обавио посао на Марсу, Рос II ће отићи до његовог трансмисионог центра, пријавити се под лажним именом и тако подесити машину да се његови атоми више никад не саставе. Остале само Рос I.

Засега код гараже

Тачно у 21.10 по њујоршком времену Рос II је чукао у пластичном жбуњу поред гараже и чекао да се појави Херберт Меднер. Меднер је увек силазио у гаражу у 21 час и кретао колима на посао у град.

Рос није никад видео Меднера, али је по сликама из новина знао како изгледа. Не може погрешити.

Зачуо је кораке и још више се шћућурио. Меднер се појавио иза куће. Носио је свежањ кључева и једним од њих почео да откључава кола. Рос се у једном скоку нашао иза њега и снажно га циглом треснуо по глави. Кад је Меднер пао, ударио га је још неколико пута.

Рос се осврнуо око себе; све је било мирно. Нико га није видео, није оставио отиске прстију. Циљ је сигурно била код куће, али неће јој се јавити. Она не сме знати да је те вечери био на Марсу. Јавиће јој се са Земље телефоном кад новине донесу вест о Меднеровој трагичној смрти, изразиће јој саучешће, а после — видеће већ. Циљ ће се сигурно вратити на Земљу, јер шта има више да тражи на Марсу? Тако ће добити и Циљ и Меднерово богатство.

Сад му је остало да спроведе у дело други део плана: да уништи себе, у ствари један део себе: Роса II који је починио злочин. Остале да живи Рос I, будући богаташ и муж лепе Циљ. Тај Рос ће бити невин, јер је све време био на Месету, па неће осећати чак ни грижу савести.

Ипак, нешто је мучило Роса II. Одједном, није могао да се реши да уништи себе. Знао је да је то глупо, знао је да су Рос I и Рос II иста личност, па ипак... Зар да он престане да постоји, да Рос I ужива у богатству? Зашто не би убио Роса I, а да Рос II остане у животу? Ако је то једна особа, онда је свеједно.

Да тако ће учинити али пре него што се обрачуна са својим двојником, отићи ће на неколико дана да се одмори на Венери.

Издао ће двојник!

Кад је стигао у трансмисиони центар у Мејбури, рекао је службеници:

— Желим на Венери. Зовем се Хенри Морган.

— Није тачно — зачуо се глас иза њега. — Ви сте Били Рос.

Изненада се нашао између полицајаца. На његове протесте нису одговорили. Рекли су му само да чекају на инспектора Денлија са Земље, и то је било све.

Рос је и даље био миран. Ништа није могло да омете његов савршени план. Ако открију да је убио Меднера, осудиће га на смрт, па шта? Остале Рос I.

Убрзо је стигао инспектор Денли.

— Све знамо, Росе, немој да мислиш да си геније — обратио му се. — Убио си Меднера, а други Рос ти је правио алиби.

— У праву сте, инспекторе — признао је Рос без оклевања. — Да, ја сам убио Меднера. Али, интересује ме како сте сазнали истину.

— Све нам је испричао твој двојник — рекао је инспектор Денли са осмеохм. — Одмах после телефонског разговора с тобом, кренуо је на Земљу и дошао у полицију да те пријави.

Рос II није могао да верује. Запрепашћено је гледао инспектора.

— Сигурно се чудиш зашто је твој двојник то учинио — рекао је Денли, расположен. — Па, теби би то требало да буде јасно. Могао си нас да надмудриш, али не и самог себе. Твој двојник је размишљао исто као и ти. Рекао је себи: „Ко зна шта снује она пропалица? Не верујем у његове добре

намере. Зато ће бити најбоље да га пријавим. Бићу миран тек кад га обесе“. Као што видиш, Росе, он се бојао да ћеш га убити.

— И шта ће сад бити с њим? — питао је радознато Рос II.

— Ништа му не можемо. Он је невин... Је ли ти жао?

Две муве једним ударцем

— Не! — одговорно је задовољно Рос II, питајући се како полицајци могу бити толико наивни. Зар ће га пустити да настави да живи као Рос I?

— А сад идемо на Земљу — рекао је инспектор Денли.

— Зашто? — питао је Рос.

— Тамо ће ти се судити.

Увели су га у кабину, али нису

допустили да сам укључи дугмад. Тако је стигао на Земљу у пратњи полицајаца.

Роса је одједном обузела паника. Јер, схватио је да су Рос I и Рос II опет једно биће. На челу је имао чворугу и дах му је мирисао на алкохол, а савим добро се сећао шта се догодило на Марсу.

Знао је како су извели ово спајање. Росу I су рекли да га воде на Земљу, као што су рекли и Росу II. Учинили су то у истом тренутку и поново спојили раздвојене атоме Билија Роса.

— Мислим да ти је јасно да се сада не можеш позвати на алиби — обратио му се Денли. — Само би без потребе компликовао ствари. Ако све признаш, можда ћеш проћи са доживотном робијом.

Инспектор се задовољно насмејао.

— То ти је као да смо једним ударцем убили две муве. Зар не, Росе?

НАЈВЕЋА ЗНАМЕНИТОСТ

Човек у средини цртежа лодич је и приказује највећу знаменитост свога града. Знате ли коју од ове четири грађевине чије силуете видите он приказује, како се зове и у ком се граду налази?

ОДГОВОР:

Водич је Турчин а турски-
ма приказује џамију, а ја Со-
фију (а) која се налази у
Истанбулу.

УЧЕНИЦИ - СРЕДЊОШКОЛЦИ! ЦЕЛА МАТУРА У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ!

Са приручником за матуру — репетиторијумом — у коме је прегледно и сажето изложено градиво из српскохрватског језика, географије, историје, биотогије, хемије, физике, математике, социологије, политичке економије, политичког система и друштвеног уређења СФРЈ по наставним плановима од I до IV разреда.

Ово је ново, прерађено и допуњено издање на коме је радила група познатих педагога, тако да РЕПЕТИТОРИЈУМ представља јединствен приручник за успешно обављање градива у току школске године, а посебно у време припремања завршног испита школе — матуре.

Репетиторијум можете добити поузећем, по цени од 60.— дина. ако пошаљете писмо или дописницу са наруџеницом на НЧП „КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ“, Француска 7, 11001 Београд, пошт. факс 23.

$$\log x = \cos 60^\circ \\ \Rightarrow x = \sqrt{10}$$

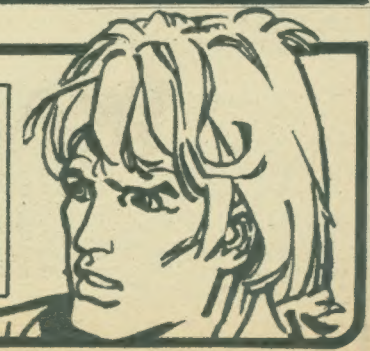
КАКО СЕ РЕШАВАЈУ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ

Лако и брзо можете и сами научити из књига „ИЗРАЂЕНИ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ“. Нудимо вам четири књиге које садрже целовиту израду свих задатака из математике за гимназије, техничке и остале средње школе (I књига — Алгебра за I разред, II књига — Алгебра за II разред, III књига — Тригонометрија и алгебра за III разред и IV књига — Аналитичка геометрија, низови, диференцијални и интегрални рачун и стереометрија за IV разред). Наручите дописницом или писмом са назнаком које књиге желите на адресу: МАТЕМАТИКА — 71001 Сарајево, п.п. 64. Књиге ћете одмах добити и платити поштару кад вам донесе (поузећем). Цена сваке књиге је 50 динара. Ко наручи све четири књиге заједно, платиће свега 160 динара!

У ИДУЋЕМ
БРОЈУ
КОМПЛЕТАН
СТРИП

„Алфа
22“

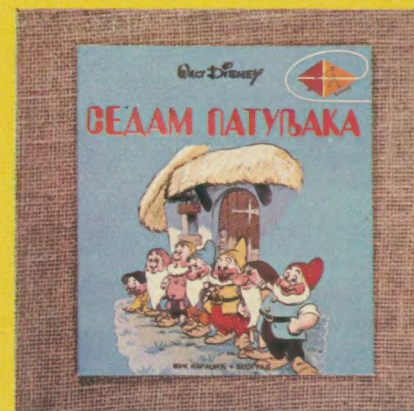
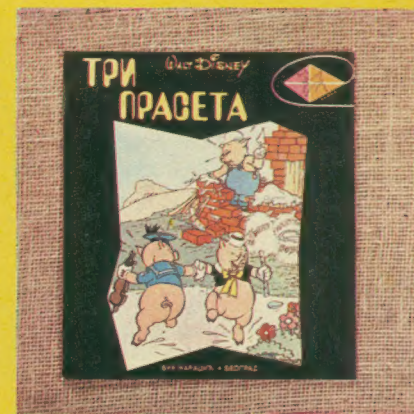
ALFA
99

БИБЛИОТЕКА БАМБИ

необични доживљаји незаборавних дизнијевих јунака у 10 књига

Библиотека Бамби писана је за најмлађе. Јунаци из царства Дизнијеве маште чине живот безбрижним и пружају најлепше задовољство деци. Читав један свет у 10 књига:

Комплет „Библиотека Бамби“ у књижари стаје 60 динара, ЧИТАОЦИ ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА УЖИВАЈУ ПОСЕБАН ПОПУСТ, ТАКО ДА КОМПЛЕТ ДОБИЈАЈУ ЗА СВЕГА 50 ДИНАРА.

Може се наручити само цео комплет.

Књиге су штампане ћирилицом у вишебојној првокласној техници. Формата 23 x 20,5 см.

Купци из Београда могу подићи књиге сваког радног дана до 15 часова у предузећу „Вук Караџић“, Краљевића Марка бр. 9.

Попуни, изрежи и пошаљи наруџбеницу на адресу: Издавачко предузеће „Вук Караџић“, 11001 Београд, Краљевића Марка 9.

Издавачко предузеће „ВУК КАРАѢИЋ“, 11001 Београд,

Краљевића Марка 9

НАРУТБЕНИЦА

Овим неопозиво купујем комплет „БИБЛИОТЕКА БАМБИ“ ЗА ГОТОВО — ПОУЗЕЋЕМ, по повлашћеној цени од 50.— динара (плаћање поштару приликом пријема комплета)

Име и презиме _____

Занимање _____ Пошт. бр. и место _____

Адреса стана _____

(Потпис купца, л. к. бр.)

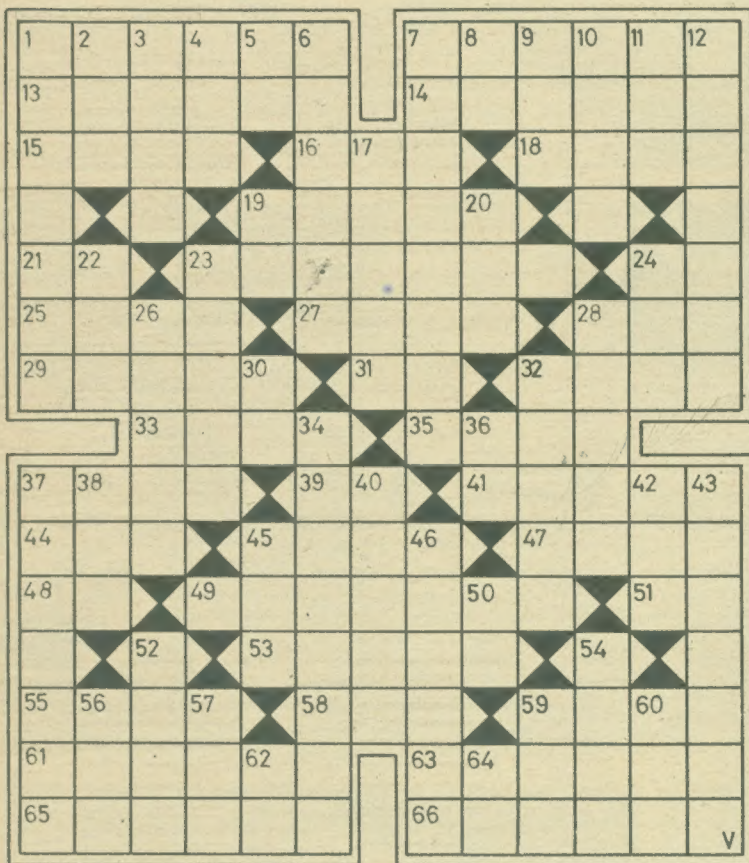
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) речни токови, 7) врста тканине, 13) бог љубави код старих Грка, 14) позната страна фабрика спортске опреме, 15) агрегатно стање воде, 16) врх брежуљка, 18) име холивудске глумице (Шарон), 19) супротан од честог, 21) показна заменица, 23) песник који пише лирску поезију, 24) самогласник и сугласник, 25) планински масив у Јужној Америци, 27) прастановник Балкана, 28) новозеландско дрво за бродоградњу, 29) ступањ у развиту инсекта, 31) коњ, 32) дизајна, 33) сирће, 35) дужица у оку, 37) врста популарног душека, 39) немачки члан, 41) врста дрвета, 44) речно острво, 45) речни рибар, 47) врста супе, 48) ауто-ознака за Панчево, 49) пређа за ткање (мн.), 51) хемијски знак за баријум, 53) корална острва, 55) име певачице народних песама (Мамула), 58) друга, остала, 59) град у старом Египту, 61) козачки поглавица, 63) познати бразилски фудбалер, 65) гранична контрола, 66) поглед, став.

УСПРАВНО:

1) познато дело Карла Маркса, 2) узвик при скоку, 3) фудбалер Динама, 4) црна креда, 5) показна заменица, 6) ленгер, сидро (мн.), 7) окачити, обесити, 8) страно мушко име, 9) конач, 10) главни град Ј. Јемена, 11) предметак за суперлатив, 12) хемијски елемент, 17) врста лирске песме, 19) јапанска мера за дужину, 20) римски песник (Тит. Лукреције), 22) име Карејине, 23) металски радници, 24) стара мера за тежину, 26) опојно средство, 28) јак отров, 30) скраћеница за ад акта, 32) грчка чаробница, 34) врста укусног меса, 36) речно бродарство (скр.), 37) становник једне азијске земље, 38) песма узвишеног садржаја, 40) племенит гас, 42) северни јелен, 43) сателит, 45) врста папагаја, 46) сточна храна, 50) лична заменица, 52) посмртни лежај, 54) кићанке, 56) отац (слов.), 57) врста аутомобила, 59) морска животиња, 60) страна, 62) немачки предлог, 64) слово латинице.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) два, 4) стена, 7) пст, 10) оркан, п, 11) глава, 12) мат, 13) Атила, 16) ред, т, 17) згазити, ж, 18) сат, 20) арома, 21) мак, 23) трка, 25) ада, 26) бања, а, 27) ала, а, 29) тас, з, 30) туника, 31) прстен, и, 32) Ида, к, 34) ини, и, 35) пуна, 37) тло, 39) алат, 41) ага, 42) груди, 44) они, а, 45) крулара, т, 46) дно, 48) оникс, 49) бит, 51) одраз, ц, 52) Крека, 53) као, 54) драма, 55) сам.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ 11000 Београд, Македонска 29. Директор Миролуб Лазаревић. Главни и одговорни уредник Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Преплата за нашу земљу: годишња 132,00 дин, полугодишња 66,00 дин, тримесечна 33,00 дин. Преплата за иностранство: годишња 264,00 дин, полугодишња 132,00 дин, тримесечна 66,00 дин. Уплате на текући рачун 60801-601-822. Годишња преплата у иностранству: DM 46 — \$ 16 — FF 73 — Sfr 53 — Skr 73. Девизне уплате из иностранства преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански факс 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Општа агенција: Македонска 35 | тел. 22-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-29 73-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

ПОШТИНИ
ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

ВРЕДНЕ И ТВРДОГЛАВЕ

Драга редакцијо,
занима ме каква је разлика између
муле и мазге и како су настале ове жи-
вотиње.

Зоран Ђорђевић,
Сомбор

И мула и мазга убрајају се у породицу копитара и због тог су веома сличне по многим особинама. Мада их и данас узгајају многи становници каменитих предела око Средоземља, многи људи не знају како су настале ове две вредне, издржљиве и ћудљиве животиње. Мула је неплодни мешанац магарца и кобиле. За разлику од ње, мазга је настала парењем пастува и магарце. Заједничка им је особина да су неплодне због закржљалости органа за размножавање. Док мула телом подсећа на коња, мазга је слич-

нија магарцу. Глава код муле је краћа од коњске, уши су дуже а грива ниска и усправна. Растом је мања од коња, али је, као и мазга, издржљивија, скромна у исхрани и веома отпорна према болестима које нападају копитаре. Попут мазге и мула је способна да се прилагоди животу у различитим климатским условима, али се ипак највише гаје у стеновитим и брдским крајевима јер се ту лакше крећу од коња. Обе животиње употребљавају се за вучу, јахање и ношење терета. Мазга на леђима може да понесе преко 100 кг. Познате од античког времена по својој издржљивости и пословичној тврдоглавости,

и мула и мазга су нарочито честе у Шпанији, Грчкој, Француској, Италији, Аргентини и САД.

ЗА ЛЕКАРСТВО, СОК И ВИНО

Драги Забавниче,
интересује ме где расте боровница и у какве сврхе се употребљава њен плод.
Сузана Ковачић,
Тузла

Боровница расте у облику ниског грма. Листови су јој овални и зими опадају, а тамноплави плодови су бобице. Најраширенија је на северној полулопти Земљине кугле. Расте по шумама, нарочито где је тло по саставу кисело. Код нас је распрострањено по шумама питомог кестена, букве, смреке и бора. Од наших крајева највише је има у Словенији. Њени округли плодови, свежи, укувани или исцеђени у сок употребљавају се због своје хранљивости и богатства витаминима у исхрани и лекаству. У медицини се употребљавају и њени листови, а од плодова се често прави вино.

У последње време стручњаци у Америци успели су да вештачким одабирањем и калемљењем створе нове врсте боровнице код којих су плодови већи и сочнији него код обичне боровнице.

НАЈДУЖА НА СВЕТУ

Драги Забавниче,
желела бих да ми одговорим на питање која је река најдужа на свету.
Гордана Илић,
Крагујевац

Најдужа река на свету је северноамеричка река Мисисипи са притоком Мисури. Њихова заједничка дужина износи око 6.970 километара. Друга река по дужини на Земљи је Нил а трећа Амазон која је највећа по количини воде.

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ...

решење
загонетке:

»ЖУТИ ТИГРОВИ«

Кривац је Ал. То показује слика његовог аутомобила. Он је, наиме, тврдио да је у време Џоовог убиства био у Њујорку а фотографија показује да је вози левом страном као што се вози само у Енглеској и Јапану.

